Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΑΙ' ΕΝ ΕΤΟΣ
Ἐσωτερικοῦ δραχ. 7.—Ἐξωτερικοῦ φρ. χρ. 8
Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται τὴν 1ην ἑκάστου μηνὸς καὶ εἶνε προπληρωτέαι δι' ἓν ἔτος.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ
Ἐν Ἑλλάδι λεπ. 15.- Ἐν τῷ Ἐξωτ. φρ. χρ. 0,15
ΓΡΑΦΕΙΟΝ ἐν Ἀθήναις
Ὁδὸς Αἰόλου, 117, ἔναντι Χρυσοσπηλαιωτίσσης

Περίοδος Β'.—Τόμ. 7ος. **Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Ἰουνίου 1900** **Ἔτος 22ον. — Ἀριθ. 26**

ΕΓΓΟΝΟΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 211.)

Ἐν ᾧ ὅλοι τὸν ἐνόμιζαν νεκρὸν πρὸ πολλοῦ, ὁ κόμης ἐγήρασκεν εἰς τὰ βάθη τῶν βουλγαρικῶν εἱρκτῶν, μὴ ἀναμένων τὸ τέλος τῆς αἰχμαλωσίας του καὶ τῶν δεινῶν του εἰμὴ συγχρόνως μὲ τὸ τέλος τῆς ζωῆς του,—ὅταν μία συνωμοσία ἐξεθρόνισε τὸν ἐχθρόν του καὶ ἀπέδωκεν αἴφνης τὴν ἐλευθερίαν εἰς ὅλους τοὺς αἰχμαλώτους.

Ὁ Βωδουΐνος ἐπέστρεψεν εἰς Γαλλίαν ἐν μέσῳ μυρίων κινδύνων καὶ δυσχερειῶν· ὑπὸ τὸ ταπεινὸν ἔνδυμα ἁπλοῦ προσκυνητοῦ, διέσχισε τὸ βασίλειον καὶ ἦλθε νὰ ζητήσῃ δικαιοσύνην ἀπὸ τὸν ἐπικυριάρχόν του, καλῶς γνωρίζων ὅτι ἡ θυγάτηρ του Ἰωάννα δὲν θὰ τὸν ἀνεγνώριζε προθύμως, καὶ θὰ ἠρνεῖτο βεβαίως νὰ τῷ ἀποδώσῃ τὸ Κράτος του.

Εἶχεν ἀποφασίσῃ νὰνταμώσῃ τὸν Βασιλέα εἰς Ρήμας, ὅπου μεταξὺ τῶν εὐγενῶν, τῶν συνελθόντων διὰ τὴν στέψιν, θὰ εὑρίσκοντο καὶ πολλοὶ παλαιοί του φίλοι, μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ ὁ Βασιλεὺς Ἰωάννης Βριέννης, ὁ φίλτατός του, ὁ ὁποῖος τὸν ἐδέχθη μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας καὶ τὸν παρουσίασεν εἰς τὴν Ἀντιβασίλισσαν, ὑποστηρίξας ἐκθύμως τὰς ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ ἰδίου καὶ τοῦ ἐγγόνου του δικαίας ἀξιώσεις του. Ἡ Λευκὴ τῆς Καστίλλης ἐγνώριζε τὴν κόμησσαν Ἰωάνναν ὡς κακὴν σύζυγον καὶ κακὴν θυγατέρα, ἐξήτασε δὲ μετὰ τοῦ Συμβουλίου της τοὺς τίτλους τοῦ νεαροῦ Γκὺ τῆς Δαμπιέρρης, καὶ τοὺς ἐπεκύρωσεν.

Ὁ καρδινάλιος Ἀγαθάγγελος, ἀνὴρ σύνετος καὶ εὐσεβής, ἐπεφορτίσθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου νὰ καλέσῃ μερικοὺς εὐγενεῖς καὶ ἐπισκόπους, οἱ ὁποῖοι εἶχον γνωρίσῃ ἄλλοτε τὸν κόμητα Βωδουΐνον καὶ νὰ τοῖς τὸν παρουσιάσῃ. Εἰς τὰς ἐρωτήσεις των ἀπήντησε τόσον καλῶς, τοῖς ὑπενθύμισε τόσα ἰδιαίτερα περιστατικὰ τῆς νεανικῆς ζωῆς των, ὥστε οὐδεμία ἔμεινε πλέον ἀμφιβολία περὶ τῆς ταυτότητός του.

Οἱ Φλαμανδοί, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ τόσα ἤδη ἔτη ἠνείχοντο ἀκουσίως τὴν ἀνυπόφορον καὶ μισητὴν τυραννίαν τῆς κομήσσης Ἰωάννας, ἀνεγνώρισαν ὁλοψύχως τὸν ἀρχαῖόν των κόμητα, ἡγεμόνα ἐνάρετον, προσηνῆ, ἀγαθὸν καὶ δίκαιον, τοῦ ὁποίου εἶχον διατηρήσῃ γλυκεῖαν τὴν ἀνάμνησιν.

Καὶ ὁ γηραιὸς Αὐτοκράτωρ ἐπέστρεψε καὶ εἰσῆλθεν ἐν θριάμβῳ εἰς τὰ κράτη του, περιστοιχιζόμενος ὑπὸ τῆς θυγατρός του Μαργαρίτας καὶ τοῦ ἐγγόνου του Γκύ, ἐν τῷ μέσῳ γενικοῦ καὶ ἀπεριγράπτου ἐνθουσιασμοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΕ'.

Ὀκτὼ ἔτη μετὰ τὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα διηγήθημεν, λαμπρὰ συνοδεία ἠκολούθει τὴν ἀπὸ Ἀβινιὼν εἰς Αἶξ ὁδόν.

Ἦτο ὁ Πανιερώτατος Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Σένσης, μεταβαίνων εἰς τοῦ κόμητος τῆς Προβηγγίας, ὅπως ζητήσῃ τὴν χεῖρα τῆς θυγατρός του Μαργαρίτας διὰ τὸν εἰκοσαετῆ τότε Βασιλέα τῆς Γαλλίας Λουδοβίκον Θ'.

Πολυάριθμον καὶ ἐκλεκτὸν ἐπιτελεῖον συνώδευε τὸν ἐκκλησιαστικὸν ἄρχοντα, πρὸς τιμήν του καὶ συγχρόνως πρὸς τιμὴν τῆς ἡγεμονοπαιδος, «τοῦ ὡραιοτέρου μαργαρίτου τοῦ στέμματος τῆς Γαλλίας.»

Δύο ἱππεῖς, οἱ ὁποῖοι ἠκολούθουν τελευταῖοι καὶ ἔμενον πολὺ ὀπίσω ἀπὸ τοὺς ἄλλους, ἐστεμάτων ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρόν, πότε διὰ νὰναγνωρίσουν καμμίαν τοποθεσίαν, πότε διὰ νὰνακοινώσουν καμμίαν ἀνάμνησιν.

— Νά, Γωλτιέρε, ἐδῶ ἀπαντήσαμε γιὰ πρώτη φορὰ τὴ μητέρα μου . . . θυμᾶσαι;

— Νά, ὁ ἐλαιών, ποὺ στάθηκα καὶ γύρισα πίσω, νὰ ἰδῶ γιὰ τελευταία φορὰ τὸ εὔμορφο πρόσωπο τῆς Γλυκερίας. . . Τώρα πειὰ θὰ εἶνε μεγάλη. . . σωστὴ γυναῖκα... καὶ ποιὸς ξέρει μὴν εἶνε τώρα καὶ παντρεμένη μὲ παιδιά...

«Ἡ Γλυκερία, στηριζομένη εἰς τὸν βραχίονά του.» (Σελ. 218, στήλ. 6')

Καὶ ὁ ὁμιλῶν οὗτος κατέπνιξε στεναγμόν.

— Καὶ γιατί νὰ μὴν ἔλθῃς ποτὲ νὰ την ἰδῇς ;

— Ἔπρεπε τότε νὰ χωρισθοῦμε, καὶ καθὼς εἶπεν ἡ γρηὰ Μάγδα, «οὔτε 'στὴ ζωή, οὔτε 'στὸ θάνατο!»

— Καλέ μου Γωλτιέρε!

— Ὁπωσδήποτε εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος ποῦ ἐδόθη εὐκαιρία νὰ ἔλθωμεν ἐδῶ ὕστερ' ἀπὸ τόσα χρόνια... φθάνει μόνον νὰ μὴν ἰδῶ τὴν Γλυκερίαν κυρίαν Οὐγονέτου...αὐτὸ θά με δυςηρέστει πολύ, μὰ πάρα πολύ!

— Θὰ ἐπροτιμοῦσες ἴσως νὰ την ἰδῇς κυρίαν Γωλτιέρου!

— Ναί· ἀλλὰ πῶς ; «τὸ πεπρωμένον διαφυγεῖν ἀδύνατον», καὶ μὴν ξεχνᾷς ὅτι εἶμαι καταδικασμένος νὰ νυμφευθῶ κάποιαν βασίλισσαν! ἀπήντησεν ὁ πιστὸς ἱππικόμος μὲ κωμικὴν ἐγκαρτέρησιν.

— Καὶ ὅμως ἔγινες μιὰ φορὰ Βασιλεύς, θυμᾶσαι :

— Ἀκιοῦς λέει! ἐδῶ εἰς τὴν Πουρτιέρην· νὰ καὶ τὸ κτῆμα τῆς κυρίας Γερβώτου, τὸ βλέπεις ἐκεῖ - κάτω ; . . . Μπᾶ! μπᾶ! πλῆθος ἔρχεται εἰς προϋπάντησίν μας...

— Τί εἶνε πάλι αὐτό ;

— Ἡ πομπὴ τῆς Πρωτομαγιᾶς· ἐξέχασες ὅτι σήμερα εἶνε πρώτη Μαΐου ; Κραυγαὶ διάτροροι καὶ ἐπανειλημμέναι «Ζήτω ἡ Βασίλισσα!» ἐπεκύρωσαν τὴν ἐξήγησιν ταύτην.

— Καλὸς οἰωνὸς διὰ τὴν ἀποστολήν μας, κύριοι, εἶπεν ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, παρατάσσων τὴν ἀκολουθίαν του. Δὲν εἶνε βέβαια ἡ Βασίλισσα τὴν ὁποίαν ζητοῦμεν, ἀλλ' ὁπωσδήποτε εἶνε μία Βασίλισσα καὶ τῇ ὀφείλομεν χαρετισμὸν εὐσέβαστον.

Οἱ εὐγενεῖς τοῦ Βορρᾶ παρετήρουν περιέργως τὸ νέον δι' αὐτοὺς θέαμα.

Ἐξαίφνης, ἀναφώνησις χαρᾶς ἐξέφυγεν ἀπὸ τὸ στόμα ἑνὸς τῶν συντρόφων των :

— Ἡ Γλυκερία! εἶνε ἡ Γλυκερία!

Ἡ νεαρὰ Βασίλισσα, ἐστεμμένη διὰ ρόδων, ἤγειρε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν ἱππέα, ὁ ὁποῖος τὴν ἐκύτταζε χάσκων.

Ἦτο τόσον ὡραία, τόσον χαρίεσσα ὑπὸ τὸν κεντητὸν της πέπλον καὶ τὴν αἴγλην τῶν εἴκοσιν ἐτῶν της, ὥστε ὁ Γωλτιέρος ἐδίσταζεν ἀκόμη νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν μικρούλαν — ἂν καὶ ὡραίαν ἀπὸ τότε, — ἡ ὁποία ἤκουε τὰ παρακμόθια τῆς γραίας Βερονίκης, καθημένη πλησίον του εἰς τὸ μικρὸν σκαμνίον...

Κ' ἐκείνη, τεταραγμένη, συγκεκινημένη, δὲν ἐτόλμα νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὸν φίλον τῶν παιδικῶν της χρόνων, ὁ ὁποῖος ἄλλοτε τῇ εἶχεν ὑποσχεθῆ ὅτι θὰ ἤρχετο νὰ την πάρῃ μ' ἕνα ὡραῖον κέλητα!

Καὶ ὅμως!

Ἤδη ὁ Γωλτιέρος εἶχεν ἀφιππεύσῃ, καὶ ἔτρεχε πρὸς βραχύσωμον γέροντα μὲ λευκὴν γενειάδα, ἀλλὰ μὲ βλέμμα ζωηρὸν ἀκόμη καὶ σπινθηροβόλον.

— Κὺρ Λανσάκη! ἀγαπητέ μου κὺρ Λανσάκη!

— Μπᾶ! ὁ κατεργάρης ὁ Γκύ! Δὲν ἀπέθανες λοιπόν ;

— Ὄχι δά· ποιὸς σᾶς εἶπε αὐτὰ τὰ κουρουφέξαλα ;

— Ὁ ἀνεψιός μου ὁ Οὐγονέτος.

— Ὁ Οὐγονέτος ; Μπρὲ τὸ διάβολο! Συγχρόνως ἀφίππευσε καὶ ὁ νεαρὸς κόμης· ἠσπάσθη ἐγκαρδίως τὸν πρώην μάστορήν του, ἐχαιρέτισε τὴν Γλυκερίαν φιλοφρόνως, ἔζωσεν ἄδειαν εἰς τὸν ἱππικόμον του μέχρι τῆς ἐπαύριον, — πρὸς μεγίστην χαρὰν τοῦ τελευταίου τούτου, — καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του μετὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου.

Ὁ Ραϋμόνδος Βερανζέρος, ὁ κόμης τῆς Προβηγγίας, ἐδέχθη μὲ μεγάλας τιμὰς τοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ Βασιλέως, καὶ τοὺς ἐπαρουσίασε τὴν ὡραίαν, τὴν συνετὴν καὶ εὐσεβῆ θυγατέρα του. Τοὺς ἐφιλοξένησεν εἰς τὸ ἀνάκτορόν του καὶ συνδιελέχθη μεθ' ὅλων, ἰδιαιτέρως δὲ μετὰ τοῦ νεαροῦ ἄρχοντος τῆς Δαμπιέρρης, ὁ ὁποῖος τὸν κατέπλησεν ὁμιλῶν περὶ τῆς χώρας του μὲ τόσην γνῶσιν.

— Μὰ πῶς ; τὸν ἠρώτησεν· ἤλθατε καὶ ἄλλην φορὰν ἐδῶ ;

— Ἂν ἦλθα ; δεκαπέντε χρόνια τῆς ζωῆς μου ἐπέρασα ἐδῶ, κύριε Κόμη!

— Καὶ πῶς δὲν σας εἶδα ποτὲ εἰς τὴν αὐλήν μου ;

— Ἐγὼ ὅμως σᾶς εἶδα πολλάκις εἰς τὸ ἐργαστήριόν μας, καὶ φορεῖτε ἀκόμη ἓν ἐγχειρίδιον, τὸ ὁποῖον ἐστόμωσα ἐγὼ ὁ ἴδιος . .

— Τί λέτε ;

— Μάλιστα· ἤμουν τότε μαθητευόμενος ὁπλοποιὸς εἰς τὸ ἐργαστήριον ἑνὸς ὑπηκόου σας, τοῦ Μάστρο-Λανσάκη.

— Ἄ, ναί, ἤκουσα κάποτε αὐτὴν τὴν ἱστορίαν, ἀλλὰ δὲν ἤξευρα ὅτι σεῖς εἶσθε ὁ ἥρως της.

Τὴν ἐπαύριον, ἅμα τῇ αὐγῇ, ὁ Γκὺ μετέβη εἰς τὸ Νεκροταφεῖον, ὅπου ἀνεπαύετο ἡ πιστὴ θεράπαινα, τὴν ὁποίαν τόσον καιρὸν ὠνόμαζε μάμμην του.

Ὁ Γωλτιέρος τὸν εἶχε προλάβῃ· ἀλλὰ δὲν ἦτο μόνος. Ἡ Γλυκερία, στηριζομένη εἰς τὸν βραχίονά του, ἀνήρτα εἰς τὸν ταπεινὸν ξύλινον σταυρὸν, τὸν ρόδινον στέφανον τῆς Βασιλίσσης Πρωτομαγιᾶς. Ἀναγνωρίσας μακρόθεν τὸν κύριόν του, ὁ καλὸς ἱππικόμος προσέτρεξε περιχαρέστατος.

— Μὲ τὴν ἄδειάν σος, Ἐκλαμπρότατε, σᾶς παρουσιάζω τὴν σύζυγόν μου, εἶπε, τὴν ἀγαπητήν μου Γλυκερίαν, ἡ ὁποία μ' ἐπερίμενεν ὑπομονητικῶς, μολονότι ὁ κακὸς ἐκεῖνος Οὐγονέτος ἤθελε καὶ καλὰ νὰ την πείσῃ ὅτι ἀπέθανα. Εἶχα μεγάλην ὄρεξιν νὰ του τινάξω ὀλίγον τὴν γούναν, διὰ νὰ του ἀποδείξω ὅτι εἶμαι ζωντανός· ἀλλὰ τώρα αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτόν μου τόσον εὐτυχῆ, ὥστε δὲν εἰμπορῶ πλέον νὰ μισῶ κανένα.

— Εὐχαρίστως συγκατατίθεμαι νὰ νυμφευθῇς τὴν Γλυκερίαν, Γωλτιέρε μου, καὶ ἀναλαμβάνω νὰ την προικίσω· Ἀλλὰ τί γίνεται ἡ πρόρρησις τῆς Μάγδας ;

— Ἐπαληθεύει, Ἐκλαμπρότατε! τὸ στέμμα τῆς Βασιλίσσης Πρωτομαγιᾶς ταιριάζει μὲ τὸ στέμμα τοῦ Βασιλέως τῆς Νίκης.

— Τότε θὰ ὁδηγήσωμεν δύο Βασιλίσσας εἰς τὴν Γαλλίαν, διότι ὑποθέτω ὅτι δὲν θὰ μείνῃς εἰς τὴν Προβηγγίαν.

— Ἐγὼ νὰ σας ἀφίσω! Φύλαξέ με, Θεέ μου!... Ἡ Γλυκερία ξεύρει πόσον τὴν ἀγαπῶ· ἀλλ' ἂν ἐπρόκειτο νὰ ἐκλέξω μεταξὺ τῶν δύο σας, δὲν θὰ ἐδίσταζα...

— Ὡραῖον φιλοφρόνημα διὰ τὴν μνηστήν σου! Γλυκερία, αὐτὸ δὲν σε πειράζει ;

— Ἀγαπῶ ἀκόμη περισσότερον τὸν Γωλτιέρον διὰ τὴν ἀφοσίωσίν του εἰς σᾶς, Ἐκλαμπρότατε!

— Ἡ Γλυκερία ξεύρει, ὅτι τίποτε δὲν εἰμπορεῖ νὰ μας χωρίσῃ, ἐπεῖπεν ὁ Γωλτιέρος, οὔτε εἰς τὴν ζωὴν οὔτε εἰς τὸν θάνατον. . . καὶ εὔχομαι νὰ συμβῇ αὐτὸ ὅσῳ τὸ δυνατὸν ἀργότερα.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ἡ εὐχὴ αὕτη ἔμελλε νὰ πραγματοποιηθῇ: ὁ Γκὺ τῆς Δαμπιέρρης ἀπέθανεν εἰς πολὺ προχωρημένην ἡλικίαν, ἀφ' οὗ ἔζησεν ὑπὸ πέντε βασιλεῖς τῆς Γαλλίας, ἀπὸ τοῦ Φιλίππου Αὐγούστου μέχρι τοῦ Φιλίππου Δ'.

Ὁ μακρὸς οὗτος βίος ὑπῆρξεν εὐτυχής ;

Προλέγουσα εἰς αὐτὸν δόξαν, ἡ Μάγδα εἶχεν ἐπιφυλάξῃ τὴν εὐτυχίαν διὰ τὸν φαεδρὸν του σύντροφον, ὡς ἐνθυμεῖσθε, τὸ δὲ φύλλινον στέμμα τοῦ Βασιλέως τῆς Νίκης εἶχεν ὀλιγωτέρας ἀκάνθας ἀπὸ τὸ χρυσοῦν στέμμα τῶν κομήτων τῆς Φλάνδρας.

Τὸ τέλος προπάντων τῆς βασιλείας τοῦ Γκύ, γενομένου κόμητος τῆς Φλάνδρας, ὑπῆρξε πολὺ δυςτυχές.

Αἰχμαλωτισθεὶς ὑπὸ τοῦ Βασιλέως τῆς Γαλλίας, — ὁ ὁποῖος δὲν ὠνομάζετο πλέον Ἅγιος Λουδοβίκος, ἀλλὰ Φίλιππος Δ', — ἐφυλακίσθη ἐπὶ ἓξ μῆνας εἰς τὸ Λούβρον, ὅπου ἄλλοτε καὶ ὁ θεῖός του Φερράνδος.

Βραδύτερον, καταβιωχθεὶς ὑπὸ τῆς τύχης, ἠτιμωθεὶς εἰς δύο μάχας, ἐγκαταλειφθεὶς ὑπὸ τῶν συμμάχων του, ὁ ἀτυχὴς γέρων ἀπεφάσισε, παρὰ τὰς συμβουλὰς τοῦ πιστοῦ ἱππικόμου του Γωλτιέρου, νὰ ἐκλιπαρίσῃ τὴν μεγαλοψυχίαν τοῦ ἐπικυριάρχου του.

Φεῦ! ἀπὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἐδίζον εὐθύμως τὴν ὁδὸν τῆς Προβηγγίας, οὔτε ὁ εἷς οὔτε ὁ ἄλλος εἶχον μεταβληθῆ. Τὰ ἔτη καὶ τὰ δυστυχήματα εἶχον ρυτιδώσῃ τὸ μέτωπον τοῦ κόμητος καὶ λευκάνῃ τὰς τρίχας του, ἀλλ' ὑπὸ τὸν μανδύαν τοῦ γηραιοῦ ἡγεμόνος, ὅπως καὶ ὑπὸ τὸ χιτώνιον τοῦ ἐργάτου, ὁ Γκὺ τῆς Δαμπιέρρης ἦτο πάντοτε ὁ εὐγενὴς καὶ ἱπποτικὸς Γκύ, τόσον ἀνίκανος νὰ ὑποπτεύσῃ τὸ κακόν, ὅσον καὶ νὰ το πράξῃ. Καὶ παρεδόθη εἰς τὸ ἔλεος τοῦ Βασιλέως, ὁ ὁποῖος ἀνταπεκρίθη εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην ταύτην, κρατήσας αὐτὸν αἰχμάλωτον καὶ ἐκ δευτέρου!

Ἀλλ' οἱ Φλαμανδοὶ ἐπανεστάτησαν ἐν τῷ μεταξὺ ὑπὲρ τοῦ ἡγεμόνος των, καὶ ὁ Βασιλεὺς ἐπεφόρτισε τὸν αἰχμάλωτόν του νὰ ὑπάγῃ νὰ διαπραγματευθῇ τὴν εἰρήνην, ὑπὸ τὸν ὅρον νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν φυλακὴν ἐὰν ἡ εἰρήνη δὲν ἐγίνετο.

Ὁ γέρων, ἀκολουθούμενος πάντοτε ὑπὸ τοῦ πιστοῦ του ἱππικόμου, διέσχισε διὰ τελευταίαν φορὰν τὴν προσφιλῆ του Φλάνδραν μὲ τὰς πλουσίας πόλεις καὶ τοὺς γονίμους ἀγρούς· ἐγένετο δεκτὸς παντοῦ μετ' ἐνθουσιασμοῦ, ἐνεθάρρυνε τοὺς γενναίους του ὑπηκόους, τοὺς συνεχάρη διὰ τὴν στάσιν των, ηὐλόγησε τὰ τέκνα του, καί, νέος Ρήγοολος, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν φυλακήν του!

Ἀπέθανεν εἰς Κομπιένην τὴν 7 Μαρτίου 1304, ὁ δὲ Γωλτιέρος δὲν ἔσχε τὴν λύπην νὰ κλαύσῃ τὸν κύριόν του. Διότι καὶ οἱ δύο ἀπέθανον τὴν ἰδίαν ἡμέραν εἰς τὴν αὐτὴν βασιλικὴν φυλακήν, καὶ αἱ δύο ψυχαί των, αἱ τόσον τελείως ἡρμοσμέναι, ἀνῆλθον ὁμοῦ εἰς τὸν οὐρανόν!

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

[Κατὰ τὸ Γαλλικὸν τοῦ Arthur Dourliac.]

ΤΕΛΟΣ

ΤΟΥ ΕΓΓΟΝΟΥ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ

Η ΧΕΛΩΝΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΤΗΣ

(ΜΥΘΟΣ)

Μιὰ Χελώνα 'στὸ παιδί της
Εἶπε :. «Δέν μου λὲς τί ἔχεις ;
» Ἐμεγάλωσες, κι' ἀκόμα
» Δὲν συνεθίσες νὰ τρέχῃς!

» Διὲς ἐκεῖ μὲ πόση χάρι
» Τρέχει ἐπάνω 'στὸ χορτάρι
» Χαρωπὸ τὸ λαγουδάκι
» Ποῦνε σὰν καὶ σὲ μικράκι. . .»

Τότε ἐκεῖνο, «Μάνα,» λέγει,
« Θέλεις, βλέπω, τὸ καλό μου,
» Μά. . . δὲν ξέρω τί νὰ κάμω,
» Μὲ βσστᾷ τὸ καύκαλό μου.
» Τρέξε λίγο, θὰ προσέξω,
» Κι' ὅπως τρέξεις θενὰ τρέξω.»

Κ' ἡ Χελώνα ντροπιασμένη,
Βουδοστόμιασε ἡ καϊμένη.

ΒΛΑΔΙΜΗΡΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣ

† ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΣΑΜΑΡΤΣΙΔΗΣ

Μίαν ἡμέραν, — παρῆλθον ἀπὸ τότε δεκαπέντε ἔτη, — ὁ κ. Παπαδόπουλος ἔλαβε τὴν ἐπιστολὴν αὐτήν, τὴν τόσῳ περιεκτικὴν ὅσῳ καὶ σύντομον :

Ἐν Ἀδριανουπόλει, τῇ 25 Φεβρουαρίου 1885

Ἀξιότιμε κύριε ἐκδότα τῆς «Διαπλάσεως.»

Ἀποστέλλω ἡμῖν ἔγκλειστα ὧδε τρία μικρὰ ποιημάτια. Ἂν κριθῶσιν ἄξια δημοσιεύσεως, θὰ χαρῶ. Μέγα τὸ ἐργάζεσθαι ὑπὲρ τῶν μικρῶν.

Δέξασθε τὴν ἔκφρασιν τῆς ἀγάπης μου, μεθ' ἧς διατελῶ

Προθυμότατος
Χρ. Σαμαρτσίδης
γυμνασιάρχης.

Τὰ τρία περὶ ὧν ὁ λόγος ποιήματια ἐπεγράφοντο : 1, «Τὸ παιδὶ πρὸς τὴν ὄρνιθα». 2, «Ὁ βοσκὸς καὶ τὸ τέκνον του». 3, «Ὁ ὑπνηλὸς καὶ ὁ ἀλέκτωρ». Ἐδημοσιεύθησαν ἀμέσως, — ἦσαν τόσον εὔμορφα! — καὶ ἀπὸ τότε ἤρχισεν ἡ εἰς τὴν «Διάπλασιν» τακτικὴ συνεργασία τοῦ Σαμαρτσίδου, διερκέσασα ἐπὶ ἔτη. Οἱ φυλλομετροῦντες παλαιοὺς τόμους τοῦ περιοδικοῦ μας, ἀπαντῶσι συχνότατα ποιήματια παιδικὰ χαριτωμένα, φέροντα τὴν ὑπογραφὴν τοῦ διαπρεποῦς λογίου καὶ ποιητοῦ, τοῦ ὁποίου κατ' αὐτὰς ἠγγέλθη ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ὁ θάνατος.

Ἠγάπα τὰ παιδία μὲ ὅλην τὴν στοργὴν ἀγαθοῦ πατρός, καὶ τὰ ἔτερπε καὶ τὰ ἐδίδασκεν ὅπως ἤξευρε μόνον αὐτός, ποιητὴς σοφὸς καὶ ἐμπνευσμένος. Καὶ φύσει καὶ θέσει, ἦτο ὁ ἀληθὴς Παιδαγωγός, ὁ ἀποτεινόμενος καὶ εἰς τὴν διάνοιαν, ἀλλὰ προπάντων εἰς τὴν καρδίαν τοῦ παιδίου. Ὀλίγοι, ὀλίγιστοι ἐκ τῶν δοκίμων ποιητῶν μας ἔγραψαν παιδικὰ ποιήματα ἔχοντα τὴν χάριν, τὴν πρωτοτυπίαν, τὴν τρυφερότητα καὶ τὴν εὐφυΐαν τῶν ποιημάτων τοῦ Σαμαρτσίδου.

Ἡ μακρὰ συνεργασία τοῦ ποιητοῦ τοῦ «Φῶτη» εἰς τὴν Διάπλασιν θὰ παρετείνετο περισσότερον, καὶ ἡ ποιητική του παραγωγὴ θὰ ἐγίνετο ἀκόμη πλουσιωτέρα, ἂν δὲν ἐπήρχετο ἓν δυστύχημα, — ὁ θάνατος προσφιλοῦς μικρᾶς θυγατρός, ὁ ὁποῖος κατεπίκρανε τὴν πατρικήν του καρδίαν καὶ ἐστείρευσεν ἀποτόμως τὴν πηγὴν τῶν παιδικῶν του ἐμπνεύσεων. Ἀπὸ τότε ἔπαυσε νὰ γράφῃ εἰς τὴν «Διάπλασιν» ὁ Σαμαρτσίδης, καὶ ἡ παιδικὴ Λύρα ἐστερήθη μιᾶς τῶν ἰσχυροτέρων καὶ γλυκυφωνοτέρων της χορδῶν.

Ἄκμαιος ἀκόμη καὶ θαλερός, ὁ Χριστόφορος Σαμαρτσίδης ἀποθνήσκει, καὶ ἡ εἴδησις τοῦ θανάτου του καταθλίβει πάντας τοὺς γνωρίσαντας τὸν ἀγαθὸν καὶ μειλίχιον ἄνδρα, πάντας τοὺς ἀπολαύσαντας τῆς καρποφόρου του διδασκαλίας, πάντας τοὺς ἐντρυφήσαντας εἰς τὰ ὡραῖα φιλολογικά του ἔργα. Καὶ ἰδιαιτέρως καταθλίβει τὴν Διάπλασιν, ἀναμιμνησκομένην παλαιῶν ἡμερῶν. Τὴν ἐξετίμησε καὶ τὴν ἠγάπησε πολὺ ὁ Σαμαρτσίδης. Τὴν δὲ ἀγάπην του δὲν ἐξεδήλωσε μόνον διὰ τῆς προθύμου καὶ πολυτίμου συνεργασίας του· τὴν ὑπεστήριξε καὶ ὑλικώτερον. Ὡς καθηγητής, ὡς γυμνασιάρχης, δὲν ἔπαυε νὰ την συνιστᾷ εἰς τοὺς μαθητάς του καὶ νὰ ἐργάζεται ὑπὲρ τῆς διαδόσεώς της. Ἐν Κωνσταντινουπόλει ἱδρυσὲν ὑπὸ τὴν διευθυνσίν του ἰδιαίτερον Γραφεῖον Διαπλάσεως, καὶ ἡ μεγάλη ἐξάπλωσις τοῦ περιοδικοῦ μεταξὺ τῶν ἐν Τουρκίᾳ Ἑλληνοπαίδων ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος εἰς τὰς ἐνεργείας τοῦ Σαμαρτσίδου. Τὰ δάκρυα, τὰ ὁποῖα χύνει σήμερον ἐπὶ τοῦ τάφου του ἡ Διάπλασις, εἶνε δάκρυα εἰλικρινοῦς ἀγάπης καὶ εὐγνωμοσύνης.

Ὁ Σαμαρτσίδης ἔγραψε πολλὰ ἔργα καὶ διὰ μεγάλους, δράματα, ποιήματα, μελέτας κτλ. Τὴν τελευταίαν φορὰν ποῦ ἐπεσκέφθη τὰς Ἀθήνας, ἦτο κατὰ τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Βύρωνος, ὅτε, κατὰ παραγγελίαν τοῦ χορηγοῦ Στεφάνοβικ Σκυλίτση, ἀπήγγειλεν ἐνθουσιῶδες ποίημα. Ἀλλ' ὅσον ὡραῖα καὶ ἂν εἶνε αὐτὰ τὰ ἔργα, τὸ ὡραιότερον, τὸ ἐκλεκτότερον, τὸ πρωτοτυπότερον μέρος τῆς φιλολογικῆς παραγωγῆς τοῦ Σαμαρτσίδου, ἀποτελοῦν τὰ παιδικά του ποιήματα. Ἀλλὰ μήπως δὲν ἀρκοῦν αὐτὰ διὰ νὰ καθιερώσουν ἕνα συγγραφέα, ἕνα ποιητήν ; Ὁ Ἀνδερσεν, μία ἀπὸ τὰς δόξας τῆς παγκοσμίου φιλολογίας, μόνον σχεδὸν διὰ παιδία ἔχει γράψῃ. Ἀληθῶς «μέγα τὸ ἐργάζεσθαι ὑπὲρ τῶν μικρῶν»!

ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΚΟΣΜΟΥΣ

Η ΘΕΙΑ ΜΟΥ ΟΥΡΑΝΙΑ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 213.)

— Τὸ ὄνομά του εἰς τὸν οὐρανόν; Καὶ πῶς ἔγινε τοῦτο;

— Τώρα θὰ ἴδῃς.

Μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εὕρισκον δορυφόρους εἰς τοὺς παλαιοὺς πλανήτας τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, ἀφοῦ οἱ ἀστρονόμοι μας δὲν ἐγνώριζον ἄλλους ἀπὸ τοὺς πλανήτας τῆς ἀρχαιότητος. Ὁ Κρόνος ἦτο πάντοτε ὁ φρουρὸς τῶν ἀπωτάτων ὁρίων τοῦ ἡλιακοῦ μας συστήματος· οὐδεὶς ἐσκέφθη ποτὲ νὰ ζητήσῃ μακρότερον, καὶ ἐννοεῖς καλῶς ὅτι διὰ τὸν Ἥλιόν μας κυριαρχία ἐπὶ κυκλικῆς ἐκτάσεως 1421 ἑκατομμυρίων χιλιομέτρων ἦτο ἀρκετὰ μεγάλη. Ἀλλὰ καὶ μὲ τὰ ὄργανα, τὰ ὁποῖα μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἶχον, δὲν ἠδύναντο νὰ ἴδωσι τίποτε ἄλλο πέραν, παρὰ τοὺς ἀπλανεῖς ἀστέρας, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀνήκουν εἰς τὸν ἰδικόν μας κόσμον.

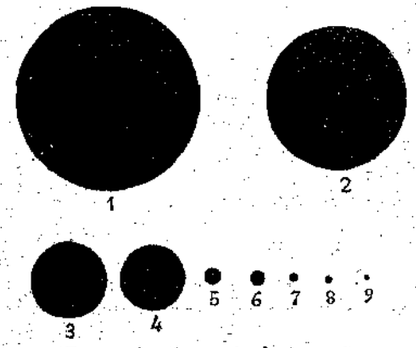

Συγκριτικὸν μέγεθος τῶν ἀστέρων τοῦ ἡλιακοῦ συστήματος.

1. Ζεύς.—2. Κρόνος.—3. Ποσειδῶν.—4. Οὐρανός.—5. Γῆ.—6. Ἀφροδίτη.—7. Ἄρης.—8. Ἑρμῆς.—9. Σελήνη.

Ὁ Γουλιέλμος Ἕρσχελλος ὅμως, ἀφοῦ κατεσκεύασε τὸ κάτοπτρον καὶ τὸ τηλεσκόπιόν του, ἀπέκτησεν ὄργανον παρόμοιον τοῦ ὁποίου οὐδεὶς προηγουμένως εἶχε. Καὶ ἤρχισε λοιπὸν νὰ ἐρευνᾷ τὸν οὐρανὸν μὲ τὸ τηλεσκόπιόν του τῶν 36 ποδῶν, καὶ κατὰ τὴν νύκτα, τὴν ὁποίαν σοῦ ἀνέφερον, παρετήρησεν ἐπὶ τέλους λάμπον μεταξὺ πολλῶν ἄλλων ἀστέρων, ἄστρον, τὸ ὁποῖον οὐδέποτε προηγουμένως εἶχεν ἴδῃ.

Ἐνθυμεῖσαι πῶς διακρίνομεν τοὺς πλανήτας ἀπὸ τοὺς ἀπλανεῖς ἀστέρας. Οἱ πλανῆται μεταβάλλουν γείτονας, ἐνῷ οἱ ἀπλανεῖς ἔχουν πάντοτε τὴν αὐτὴν ἀπόστασιν ὡς πρὸς τοὺς γνωστοὺς συντρόφους των. Τὸ νέον ἄστρον, παρατηρηθὲν ἐπί τινας κατὰ σειρὰν νύκτας ὑπὸ τοῦ Ἕρσχελλου, ἐπροδόθη· διότι μετέβαλλε γειτονείαν, κινούμενον ἐπὶ γραμμῆς κλινούσης πρὸς τὸν Ἥλιον. Τὸ νέον λοιπὸν ἄστρον ἦτο πλανήτης.

Καὶ οὕτως ἀπεδιώχθη μὲ τὴν νέαν ἀνακάλυψιν ἐπονειδίστως, ἀπὸ τὴν θέσιν τοῦ φύλακος τῶν ὁρίων τοῦ ἡλιακοῦ βασιλείου, ὁ Κρόνος μὲ τὴν ἀπόστασίν του τῶν 1421 ἑκατομμυρίων χιλιομέτρων! Καὶ σκέψου ὀλίγον τί κατρακύλισμα! Ὁ παρείσακτος ὁ παρατηρηθεὶς εἰς τὸ βάθος τοῦ τηλεσκοπίου τοῦ Ἕρσχέλλου, εὑρίσκεται ἐν τῷ οὐρανῷ εἰς ἀπόστασιν ἀπὸ τὸν Ἥλιον 2858 ἑκατομμυρίων χιλιομέτρων, μεγαλητέραν τοῦ διπλασίου τῆς ἀποστάσεως τοῦ Κρόνου, καὶ κινεῖται ἐπὶ τροχιᾶς μήκους 17 948 ἑκατομμυρίων χιλιομέτρων, τὴν τροχιὰν δὲ ταύτην διατρέχει εἰς 84 ἔτη ἰδικά μας. Τόσον εἶνε τὸ ἔτος του! Σκέψου πόσον σεβάσμιος γέρων δι' ἡμᾶς θὰ εἶνε παιδίον, τὸ ὁποῖον ἐπ' αὐτοῦ τοῦ πλανήτου θὰ ἔχῃ ἡλικίαν μόνον 13 ἐτῶν· ἐὰν ἤρχετο νὰ μᾶς ἐπισκεφθῇ, θὰ εὑρίσκομεν ὅτι θὰ ἦτο σύγχρονον τῆς αὐτοκρατείρας Εἰρήνης τῆς Ἀθηναίας.

— Καὶ τί εἶπεν ὁ κόσμος, ὅταν ὁ Ἕρσχελλος ἔκαμε γνωστὴν τὴν ἀνακάλυψίν του;

— Πάντες ἐθαύμασαν — ἐννοεῖται, οἱ ἀστρονόμοι, — καὶ πάντες ἔλεγον καλὰ δι' αὐτόν· ἔδωκαν εἰς τὸν νέον πλανήτην τὸ ὄνομα ἐκείνου, ὅστις τὸν ἤγρευσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο τὸ ἔφερεν ἐπὶ πολύ. Αὐτὴ βεβαίως ἦτο μικρὰ ἀντιμοιβὴ τῶν κόπων, τοὺς ὁποίους κατέβαλεν ἐπὶ 4 ἔτη διὰ τὴν κατεργασίαν τοῦ κατόπτρου.

Ἀλλ' ἀνεμίχθη καὶ ἡ ζηλοτυπία· Οἱ ἀρχαῖοι πλανῆται εἶχον ὀνόματα Θεῶν· νὰ δοθῇ εἰς τὸν νέον πλανήτην τὸ ὄνομα θνητοῦ, ἦτο ὡς ἂν ἐξυψοῦτο αὐτὸς εἰς Θεόν. Δὲν γνωρίζω ποῦ οὐδὲ πῶς, ὁ Ἄρειος Πάγος τῶν ἀστρονόμων ἀπεφάσισεν ὅτι αὐτὸ δὲν ἦτο παραδεκτόν, καὶ ἐξέθαψεν ἐκ τῆς ἀρχαίας μυθολογίας μυστηριώδη Θεόν, ἐξωρισμένον ὑπὸ τῶν ἀρχαίων ἱερέων εἰς τὰ βάθη τοῦ οὐρανοῦ, τοῦ ὁποίου ἔφερε καὶ τὸ ὄνομα· τὸ ὄνομα τοῦτο ἡρμόζεν εἰς τὸ ἄστρον, τὸ ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον κεκρυμμένον καὶ ἐξαίφνης ἀναφανὲν μακρὰν τῶν νομιζομένων ὁρίων τοῦ κόσμου μας. Καὶ οὕτω τὸ νέον ἄστρον ὠνομάσθη Οὐρανός.

— Ὁ δυστυχὴς Ἕρσχελλος· τὸν λυποῦμαι.

— Μὴ λυπῆσαι πολὺ διὰ τὴν προσγενομένην εἰς αὐτὸν ἀδικίαν, ἐπειδὴ ἐκ τῶν προτέρων ἐξεδικήθη.

Ὁ Γαλιλαῖος, ὡς ἐνθυμεῖσαι, ἐφαβεῖτο τὴν μεταβολήν, τὴν ὁποίαν ἔφερεν εἰς τὸν οὐρανὸν ἡ ἀνακάλυψις τῶν δορυφόρων τοῦ Διός· καὶ διὰ τοῦτο κατ' ἀρχὰς ἀπέκρυψε τὴν ἀνακάλυψίν του καὶ ἐφυλάχθη νὰ δώσῃ ὀνόματα εἰς τοὺς δορυφόρους. Καὶ ἐπὶ πολὺν καιρὸν οἱ δορυφόροι οὗτοι ἔφερον ἀριθμοὺς ἀντὶ ὀνομάτων, καὶ σήμερον ἀκόμη ὁ τελευταῖος λέγεται πέμπτος δορυφόρος τοῦ Διός· οἱ ἄλλοι τέσσαρες ὀνομάζονται τώρα Ἰώ, Εὐρώπη, Ganuμήδης καὶ Καλλιστώ.

45 ἔτη μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ Γαλιλαίου, ὅτε ὁ Οὐγγενς παρετήρησε πλησίον τοῦ Κρόνου τὴν πρώτην γνωστὴν σελήνην του, ὁ κόσμος εἶχε προοδεύσει· δὲν ἐτρόμαζον πλέον μὲ τὰ κτυπήματα κατὰ τῆς ἀρχαίας ἀστρονομίας. Λίαν ὑπερήφανος ὁ Οὐγγενς διὰ τὸ εὕρημα του, ἔσπευσε νὰ βαπτίσῃ αὐτό. Καὶ ὁ δορυφόρος αὐτὸς εἶνε τὸ πρῶτον ἄστρον, εἰς τὸ ὁποῖον οἱ ἄνθρωποι τῶν νέων χρόνων ἔδωκαν ὄνομα, καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο καὶ πάλιν ἐλήφθη ἐκ τῆς Μυθολογίας. Ὁ Κρόνος τῶν προγόνων μας ἐδιώχθη ἀπὸ τὴν βασιλείαν τοῦ οὐρανοῦ ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τοῦ Διός, καὶ οἱ Γίγαντες τοῦ μύθου ὡπλίσθησαν διὰ νὰ ἐπαναφέρωσιν αὐτὸν εἰς τὸν θρόνον του. Ὁ καλός μας Ὁλλανδὸς ἔκρινε φυσικώτατον νὰ ζητήσῃ διὰ τὴν σελήνην του ὄνομα ἐκ τοῦ καταλόγου τῶν Γιγάντων, οἱ ὁποῖοι ἦλθαν εἰς βοήθειαν τοῦ Κρόνου. Τὸν ὠνόμασε Τιτάνα, ἀληθῆ δορυφόρον ὑπὸ τὴν ἱστορικὴν σημασίαν τῆς λέξεως. Ὅσοι ἀνεκαλύφθησαν ἀργότερον, ἔλαβον τὴν ἰδίαν τύχην: Ἐγκέλαδος, Μίμας, Ὑπερίων, Ἰαπετός, πάντες ἀγωνισθέντες ὑπὲρ τοῦ γηραιοῦ ἐκθρονισθέντος μονάρχου. (*) Καὶ τώρα ὁ Κρόνος ταξειδεύει μὲ καλὴν συντροφιάν.

Ὁ Ἕρσχελλος ηὐτύχησε ν' ἀνακαλύψῃ διὰ μιᾶς τὴν νύκτα τῆς 11ης Ἰανουαρίου 1787 δύο δορυφόρους τοῦ πλανήτου του. Ἀφῆκε κατὰ μέρος τὰ μυθολογικὰ ὀνόματα καὶ ἐβάπτισε τὰς σελήνας του μὲ ἀγγλικὰ ὀνόματα· Τιτανία καὶ Ὠβέρων. Ὁ Ἀμερικανὸς Λάσελλος, ὅστις μετὰ 64 ἔτη, τὴν 24ην Ὀκτωβρίου 1851, ἀνεκάλυψεν ἄλλας δύο ταυτοχρόνως, ἔκαμε τὸ ἴδιον καὶ τὰς ὠνόμασεν Ἀριὴλ καὶ Οὐμβριήλ· οὕτως ὥστε ἤδη ὁ σεβαρὸς καὶ σεμνὸς Οὐρανὸς ἔχει ὡς συνοδοὺς πρὸς μυκτηρισμὸν φρουρὰν ἀπὸ μορμολύκεια τοῦ Σαιξπήρου. Ὁ Ἕρσχελλος κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐξεδικήθη.

— Ἔχεις δίκαιον· ἀλλ' ὁπωσδήποτε ἀφῃρέθη τὸ ὄνομά του ἀπὸ τὸν πλανήτην, τὸν ὁποῖον ἀνεκάλυψε. Διατί δὲ νὰ δοθῇ τὸ ὄνομα τοῦ Οὐρανοῦ, τὸν ὁποῖον οὐδεὶς πλέον ἐσκέπτετο;

— Ἀλλὰ μήπως παρόμοιον δὲν ἔγινε καὶ εἰς τὸν Γάλλον Λεβερριέρον;

— Τί, καὶ αὐτὸς ἀνεκάλυψε πλανήτην;

— Ἀνεκάλυψε δὲν εἶνε ἡ λέξις· ἀκόμη περισσότερον. Ἐμάντευσε ποῦ ἦτο καὶ ἔστειλε νὰ τὸν εὕρουν. Ἀλλ' αὐτὸ πρέπει νὰ σοῦ τὸ ἐξηγήσω.

(*) Τὰ ὀνόματα τῶν ἐννέα δορυφόρων τοῦ Κρόνου κατὰ σειρὰν ἀπὸ τοῦ πλησιεστέρου πρὸς αὐτὸν εἶνε: Μίμας, Ἐγκέλαδος, Θέτις, Διώνη, Ρεα, Τιτάν, Ὑπερίων, Ἰαπετὸς καὶ Φοίβη.

Παρετήρησες κάποτε εἰς τὸν δρόμον ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἐνῷ πηγαίνουν ἤσυχοι εἰς τὴν ἐργασίαν των, αἴφνης ἡ προσοχὴ των ἑλκύεται ὑπὸ ὡραίας τινὸς προθήκης καταστήματος, καὶ ἐνῷ περιπατοῦν στρέφουν αἰφνιδίως πρὸς τὸ μέρος αὐτῆς διὰ νὰ τὴν ἴδουν καλλίτερα, χωρὶς ὅμως νὰ σταματήσουν; Αὐτὸ τὸ ἴδιον πρᾶγμα πάσχουν καὶ οἱ πλανῆταί μας, ὁσάκις κατὰ τὸν περὶ τὸν ἥλιον δρόμον των ἔρχωνται πλησίον ἀλλήλων. Ὅπως γνωρίζεις, πάντα τὰ σώματα ἑλκουσιν ἄλληλα, καὶ οἱ πλανῆται ἕνεκα τούτου ἑλκονται ἀμοιβαίως, καὶ χωρὶς νὰ διακόψουν τὸ δρόμον των, παρεκκλίνουν ὀλίγον ὁ εἷς πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἄλλου. Οἱ ἀστρονόμοι, τῶν ὁποίων ἔργον εἶνε νὰ καταγράφωσι τὸν δρόμον τῶν ἄστρων, ὅπως εἰς τὰ γραφεῖα τῶν σιδηροδρόμων καταγράφουσι τὸν δρόμον τῶν ἀμαξοστοιχιῶν, οἱ ἀστρονόμοι λοιπὸν γνωρίζουν αὐτὰς τὰς μικρὰς παρεκτροπὰς τῶν πλανητῶν ἀπὸ τὸν δρόμον των καὶ τὰς ὀνομάζουν παρέλξεις. Αἱ παρέλξεις αὗται εἶνε ἄμεσος συνέπεια τῶν νόμων τοῦ Νεύτωνος, κατὰ τὸν ὁποῖον πάντα τὰ σώματα ἑλκουσιν ἄλληλα μὲ δύναμιν, ἡ ὁποία ἐξαρτᾶται συγχρόνως καὶ ἀπὸ τὴν ἰδιαιτέραν ἑκάστου μάζαν καὶ ἀπὸ τὴν ἀπόστασιν ἡ ὁποία χωρίζει αὐτά. Καὶ αἱ παρέλξεις ἐπὶ ἑνὸς πλανήτου δύνανται νὰ ὑπολογισθοῦν ἀκριβῶς, ὅταν εἶνε γνωστὴ ἡ ἀπόστασις καὶ ἡ μάζα τοῦ ἄλλου πλανήτου, ὁ ὁποῖος προξενεῖ αὐτάς.

Ὁσάκις ὁ Οὐρανὸς διήρχετο πλησίον τοῦ Κρόνου, τὸ ἄστρον τοῦ Ἕρσχέλλου, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι πλανῆται, ἔκαμνε μικρὰν παρεκτροπὴν πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς τροχιᾶς του, ἐπλησίαζε δηλαδή, ἐλάχιστον ὅμως, πρὸς τὸν Ἥλιον· καὶ αὐτὴ ἡ παρέκκλισις ἦτο σύμφωνος πρὸς τὴν ἀποστασιν καὶ τὴν μάζαν τοῦ Κρόνου, τοῦ εὑρισκομένου πλησιέστερον πρὸς τὸν Ἥλιον παρὰ ὁ Οὐρανός.

Τὰ ἐννοεῖς, Κωστάκη μου;

— Μοῦ φαίνεται· προχώρει ἀκόμη.

(Ἕπεται συνέχεια.)

[J. Macé] Α. Σ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ

ΑΓΟΡΙ-ΚΟΡΗ

Νὰ γίνῃ παλληκάρι
Σὰν πλάτανος 'στὰ ὄρη
Τ' ἀγόρι.

Σὰν λεμονιᾶς κλωνάρι
Γεμάτη νᾶνε χάρι
Ἡ κόρη.

Θερμότατη ἐλπίδα
Γιὰ τὴν γλυκειὰ Πατρίδα
Τ' ἀγόρι.

Παρηγοριὰ 'στὸν πόνο
Τοῦ λαβωμένου, μόνο
Ἡ κόρη.

Ι. Γ. ΓΙΑΝΝΟΥΚΟΣ

Ο ΦΑΣΟΥΛΑΚΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟΝ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Δ'.

ΤΑ ΧΩΡΑΤΑ ΤΟΥ ΦΑΣΟΥΛΑΚΗ

Σᾶς εἶπα τὴν ἄλλη φορὰ γιὰ μερικὰ ἐλαττώματα τοῦ μικροῦ Φασουλάκη. Εἴδαμε, ὅτι δὲν του ἀρέσει νὰ πλύνεται, καὶ ὅτι εἰς τὸ φαγητόν του εἶνε μουρμούρης καὶ λιγδῆς. Σήμερα θὰ ἰδοῦμε ὅτι ἔχει καὶ ἕνα ἄλλο ἐλάττωμα, ἀκόμη πειὸ μεγάλο.

Τοῦ ἀρέσει νὰ πειράζῃ τὸν κόσμο, τοῦ ἀρέσει νὰ κάμνῃ χωρατά, μὰ πολὺ ἄσχημα χωρατά. Τέτοια κατεργαριὰ δὲν θὰ την ἐπερίμενε κανένας ἀπὸ παιδὶ τῆς ἡλικίας του!

Μὰ δὲν φαντάζεσθε τί σοφίζεται κάθε ἡμέρα ὁ πονηρὸς Φασουλάκης! Μπερδεύει τὸ πλέξιμο τῆς μαμμᾶς του· κρύβει τὰ γυαλιὰ τοῦ μπαμπᾶ του· ξεστρώνει τὸν καναπὲ τῆς γιαγιᾶς· μουντζουρόνει τὰ βιβλία καὶ τὰ τετράδια τῶν ἀδελφῶν του· ἀνοίγει τὸ κλουβὶ τοῦ καναριοῦ, καὶ τὸ κανάρι φεύγει· τραβᾷ τὴν οὐρὰ τῆς γάτας, καὶ ἡ γάτα τὸν τσουγρανίζει· δένει τενεκὲ 'στὴν οὐρὰ τοῦ σκύλου, καὶ ὁ σκύλος τρέχει σὰν τρελὸς καὶ ξεφωνίζει. Μὰ τί, καὶ τί δὲν κάνει!

Τὸν βλέπετε τώρα; Νά, ὁ χαριτωμένος χύνει ἕναν κουβὰ νερὸ ἐπάνω εἰς ἕνα ἀπὸ τοὺς Φασουλάκιδες, τὸν δεύτερον.

Ὁ δεύτερος Φασουλάκης, ὅσο καλὸ παιδὶ καὶ ἂν εἶνε, δὲν ἀγαπᾷ καθόλου τὴν ἐξαφνικὴν ψυχρολουσίαν, ὅταν μάλιστα φορῇ καὶ τὰ ροῦχά του. Θυμόνει· ὁρμᾷ νὰ κτυπήσῃ τὸν μικρὸν Φασουλάκην· τρέχουν νὰ τὸν βοηθήσουν καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ἀδελφία, καὶ μὴ ρωτᾶτε πειὰ τί κακὸ γίνεται 'στὴν αὐλή. Ἀ μὰ ἔννοια σας, καὶ ὁ μικρὸς Φασουλάκης θὰ πληρώσῃ τώρα ἀκριβὰ τὰ χωρατά του...

Δός του μιὰ φάπα!... Δός του κι' ἄλλη!... Δός του καὶ τούτη, γιὰ νὰ μάθῃ ἄλλη φορὰ νὰ χύνῃ τοὺς κουβάδες ἐπάνω 'στ' ἀδέλφια του! Κ' ἐγὼ δὲν ξέρω πόσες ἔφαγε ἐκείνη τὴ βραδυά.

Τὸ Φεγγάρι ἀπὸ πάνω γελᾷ, γιατὶ καὶ τὸ Φεγγάρι εἶνε πολὺ πονηρὸ ὑποκείμενο, καὶ ἔχει πάντα ἕνα ὕφος ποῦ φαίνεται σὰν νὰ κοροϊδεύῃ ὅλον τὸν κόσμο. Τὸ παρετηρήσατε ποτέ;

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Η ΧΡΥΣΟΦΟΡΟΣ ΦΛΕΨ

[Μυθιστορία ὑπὸ ANDRÉ LAURIE.]

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 209.)

Σφαῖρα καραβίνας ἐρρίφθη ἀπὸ τὸν φαγγίτην, διευθυνομένη εἰς τὴν καρδίαν τοῦ κ. Μασσαί· ἀλλ' ὁ Γεράρδος ταχύτερος ἀπὸ ἀστραπὴν ὥρμησε, καὶ καλύψας μὲ τὸ σῶμά του τὸν πατέρα του, ἐδέχθη εἰς τὸν ἀριστερὸν βραχίονα τὴν σφαῖραν, ἥτις προωρίζετο διὰ τὸν κ. Μασσαί.

— Δὲν εἶνε τίποτε, δὲν εἶνε τίποτε, ἐψώναξεν ὁ γενναῖος νεανίας· μὴ σᾶς νοιάζῃ δι' ἐμέ· φροντίζομεν ἀργότερα διὰ τὴν πληγήν μου. Ἐμπρός, ἐπάνω τους! Ἂς μὴν ἀφήσωμεν καιρὸν εἰς τοὺς ἀθλίους νὰ κάμουν καὶ ἄλλα ἐγκλήματα!..

Ὀλίγοι ἀποφασιστικοὶ ἄνδρες, διοικούμενοι ἀπὸ τὸν κ. Μασσαί, ὥρμησαν κατὰ μιᾶς πλαγίας θύρας, τὴν ὁποίαν δὲν ἐπροστάτευε τὸ πυροβολικὸν τοῦ φεγγίτου· τὸ δὲ κύριον σῶμα ἔμεινε μακράν, κατοπτεῦον ὅλας τὰς ἐξόδους καὶ ἕτοιμον νὰ δώσῃ βοήθειαν, εἰς πρώτην ἀνάγκην.

Μετ' ὀλίγον ἡ θύρα ὑπεχώρησεν· οἱ περὶ τὸν κ. Μασσαὶ ἀφ' οὗ ἀπώθησαν τὰ πράγματα τὰ ὁποῖα εἶχον τεθῆ ὀπίσω ἀπὸ τὴν θύραν, εἰςῆλθον εἰς στενὸν διάδρομον, καὶ ἀπ' ἐκεῖ εἰς τὴν χαμηλὴν αἴθουσαν τὴν χρησιμεύουσαν ὡς καπηλεῖον. Αὕτη ἦτο τώρα σκοτεινὴ καὶ τοῖς ἐράνη κενή. Ἐν τούτοις ὁ κ. Βέμπερ, ὅστις ἦτο ἐκ τῶν ἀτρομήτων καὶ ὥρμα ἐκ τῶν πρώτων, ἔφερε δὲ πάντοτε εἰς τὰς δυσκόλους στιγμὰς τὸ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἦτο ἀπαραιτήτως χρήσιμον, ἐξέβαλεν ἀπὸ τὸ εὐρὺ θυλάκιόν του ἓν κυτίον πυρείων καὶ ἔκαμε φῶς· εἰς μίαν γωνίαν διέκριναν ἐλεεινὴν κηροπήγιον τοῦ ὁποίου τὸ ἀλειμματοκήριον ἦτο σκεπασμένον μὲ πρασίνους σταλακτίτας· τὸ ἤναψαν, εἰς δὲ τὸ φῶς του εἶδαν κάτω ἀπὸ μίαν τράπεζαν ἓν δέμα ἄμορφον καὶ ἀγωνιῶν Ἦτο ὁ Μπενόνι· ἐλευθερωθεὶς ἀπὸ τὰ δεσμά του, ἀνέκραξε μὲ λύσσαν·

— Ἐκεῖ ἐπάνω εἶνε, οἱ λῃστάδες, οἱ φονιάδες! Μὴν τοὺς λυπηθῆτε· ἀπάνω τους! ξεπάστρεμα 'στὰ σκυλιά! καὶ πρῶτα πρῶτα 'στὴν καρμανιόλα τὸν θεομπαίκτη τὸν Ματάβο!..

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΣ'.

Η ΒΑΣΙΛΕΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ.

— Φθάνει! εἶπεν ἐπιτακτικῶς ὁ κ. Μασσαί· σιώπα, Μπενόνι· καὶ μὴ δοκιμάσῃς τοῦ κάκου νὰ φύγῃς· ὅλαι αἱ ἔξοδοι φυλάττονται!

Ὥρμησε δὲ γενναίως μὲ τοὺς συντρόφους του εἰς τὴν ὀρθίαν καὶ σκοτεινὴν κλίμακα, ἥτις ἦτο ὁ μόνος δρόμος, ὅστις ἔφερεν εἰς τὸ ὑπερῷον, ὅπου εἶχον ὀχυρωθῆ οἱ κακοῦργοι. Ἔφερον δὲ ὅλοι πελέκεις καὶ ἀξίνας, διὰ νὰ κρημνίσουν τὴν θύραν τοῦ δωματίου, ὅπως ἐκρήμνισαν καὶ τὴν ἄλλην· ἀλλὰ μόλις ἔφθασαν εἰς τὸ ἥμισυ τῆς κλίμακος, σφαῖρα ριφθεῖσα διὰ μέσου πολεμίστρας, ἡ ὁποία ἠνοίχθη βιαστικὰ εἰς τὸ σκωληκοφαγωμένον ξύλον τῆς θύρας, εὗρεν εἰς τὴν κεφαλὴν ἕνα ἀπὸ τοὺς πρώτους ἐφορμῶντας, τὸν Ἐρρῖκον.

Ἐπί τινα δευτερόλεπτα κατάπληξις κατέλαβεν ὅλους. Ὁ Μπολόλος, ὁ Ζοῦμπος καὶ οἱ Ματαβέλοι, εἴτινες ἤρχοντο κατόπιν των, ἦσαν ὅλοι ἄνδρεῖοι καὶ πολλάκις ἔω; τώρα ἐπεριφρόνησαν τὸν θάνατον· ἀλλὰ μάχη εἰς τὸ ὅπλιθρον, ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ, καὶ μάχη εἰς τὴν κλίμακα ἐκείνην ὅπου ἐπυροβολοῦντο ἀπὸ ἐχθροὺς ἐνεδρεύοντας καὶ κορατοὺς, δὲν ἦτο τὸ ἴδιον. Τάσις πρὸς ὑποχώρησιν ἐξεδηλώθη εἰς τοὺς μαύρους. Ἀλλ' ἤδη ὁ Ἐρρῖκος συνήρχετο ἀπὸ τὴν ἐλαφρὰν παραζάλην τὴν ὁποίαν τῷ ἐπροξένησεν ὁ πυροβολισμός· ἡ σφαῖρα, ἀφ' οὗ ἔψυσε τὸν κρόταφον καὶ διεπέρασε τὴν κόμην, ἐσφηνώθη εἰς τὸν τοῖχον· ἡ μόνη δὲ βλάβη τὴν ὁποίαν ἐπέφερε ἦτο ἐλαφρὰ ἐκδορὰ καὶ ἀρκετὰ σφοδρὸς κλονισμός. Ἀπὸ τὸν ὁποῖον ὁ ἀνδρεῖος νέος γενναίως ἐπροσπάθει νὰ συνέλθῃ.

— Τί; Μπολόλο, ἀνέκραξεν ὁ ἰατρὸς Λωμόνδος, ἐννοήσας τὰς διαθέσεις τῶν μαύρων, τί; σὺ ὀπισθοχωρεῖς; Σὺ ὁ ἀνδρεῖος τῶν ἀνδρείων! θὰ δείξῃς τὰς πτέρνας εἰς τὸν ἐχθρόν; Τὰ μάτια μου μὲ ἀπατοῦν, χωρὶς ἄλλο.

— Ὄχι, ὄχι, ἀπεκρίθη ὁ Μπολόλος. Μπολόλο ὄκι, πάγει πίσω· ὄκι νοείχνει φτέρνες! Ποτέ! Μπολόλο νόμισε λαδώθηκε μάσσα Ἐρρῖκο!..

— Ἄ! μπᾶ δὲν εἶνε τίποτε! εἶπεν οὗτος ἐντελῶς συνελθών· τὰ ὅπλα αὐτῶν τῶν ἀθλίων δὲν ἀξίζουν τίποτε· πιστεύσατέ με. Μὴ χάνωμεν καιρόν! Ἐμπρός, παλληκάρια μου, ἀπάνω τους!

Καὶ ὑπερπηδήσας μὲ ἓν πήδημα τὰς ὑπολοίπους βαθμίδας τῆς κλίμακος, ἐφώρμησεν ἀτρόμητος κατὰ τῆς θύρας καὶ ἐκτύπα αὐτὴν μὲ ἐπανειλημμένα κτυπήματα. Ἠλεκτρισθέντες ὅλοι ἐκ τοῦ παραδείγματος τοῦ Ἐρρίκου ἐφώρμων μαζί του· εὐτυχῶς κανεὶς δὲν ἐπληγώθη σοβαρά· μόνον ἐλαφρὰς ἀμυχὰς ἔλαβον μερικοί.

Ἡ θύρα δὲν ἠμπόρεσε ν' ἀντισταθῇ εἰς τὰ δυνατὰ κτυπήματα· ξηρὸς τριγμὸς ἀνήγγειλεν ὅτι μετ' ὀλίγον ἔμελλε νὰ ἐνδώσῃ. Οἱ πυροβολισμοὶ ἔπαυσαν αἰφνιδίως, αἱ δὲ βλασφημίαι καὶ αἱ βάναυσαι ὕβρεις, αἵτινες συνώδευον κάθε πυροβολισμόν, ἠκούοντο ἀσθενέστεραι ὡς ν' ἀπεπνίγοντο ὀπίσω ἀπὸ νέον χαράκωμα.

Πραγματικῶς, μόλις ὁ Ἐρρῖκος καὶ οἱ ἄλλοι εἰσώρμησαν εἰς τὴν ἀνοιχθεῖσαν θύραν, εἶδον ὅτι ἔπρεπε τώρα νὰ κυριεύσουν ἀληθὲς ὀχύρωμα, φοβερώτερον ἀπὸ τὴν θύραν, διότι ἐδῶ ὅλοι οἱ πολιορκούμενοι ὀχυρωθέντες ὀπίσω ἀπὸ τὰ σωρευθέντα ἔπιπλα, ἠδύναντο νὰ πυροβολοῦν συγχρόνως, χωρὶς αὐτοὶ νὰ βλάπτωνται διόλου, τοὐλάχιστον ἐπί τινα χρόνον.

Οἱ κακοῦργοι ὑπερήσπιζον τὸν ἑαυτόν των λυσσωδῶς· ἐνεθάρρυνε δὲ αὐτοὺς μὲ τὴν φωνήν του καὶ μὲ τὸ παράδειγμά του ὁ ἀρχηγός των, ὁ ὁποῖος ἦτο πανταχοῦ παρών, καὶ ἐφαίνετο ἄτρωτος.

Ἀπὸ τὸ μικρὸν στράτευμα τοῦ κ. Μασσαὶ ἀρκετοὶ ἦσαν οἱ πληγωμένοι. Ὁ γενναῖος Ζοῦμπος ὁρμήσας ν' ἀποσπάσῃ ἓν στρῶμα, χρησιμεῦον ὡς ἀδιαπέραστος θώραξ εἰς τὸν ὁποῖον ἐχάνοντο αἱ σφαῖραι, ἐκτυπήθη κατάστηθα ὑπὸ τοῦ ἰδίου Ματάβου καὶ ἐξηπλώθη νεκρός, κατὰ τὰ φαινόμενα. Μὲ κραυγὴν λύσσης ὥρμησαν νὰ τὸν ἐκδικήσουν ὁ Ἐρρῖκος καὶ ὁ Γεράρδος, ὁ δὲ Ματάβος ἀσφαλῶς ὠχυρωμένος ἠτοίμαζε τὸ ρεβόλβερ του διὰ νὰ τοὺς ὑποδεχθῇ, φωνάζων συγχρόνως:

— Ἄ! μὲ τὸ Ματάβο θέλετε νὰ τὰ βάλετε, αἴ; δὲν εἶνε γιὰ τὰ δόντια σας! Νὰ τί λογῆς χαιρετίσματα σᾶς στέλλει ὁ Ματάβος!

Ἀλλ' ἡ τραχεῖα φωνὴ διελόθη ἐξαφνα· τὸ ρεβόλβερ ἔπεσεν ἀπὸ τὰς κακούργους χεῖρας· ὁ κολοσσός, κλονισθεὶς βιαίως, ἐκρημνίσθη μὲ φοβερὸν θόρυβον κρανῶν, βλαστημιῶν καὶ ἀναποδογυριζομένων ἐπίπλων.

— Σκύλε! ἄτιμε φονιᾶ! ἀπὸ πίσω μὲ μπαμπεσιά· χτυπᾷς αἴ; σὲ κρατῶ ποῦ θὰ μοῦ πᾷς!..

Ἐν ᾧ δὲ ὁ κ. Μασσαὶ καὶ οἱ σύντροφοί του ὁρμοῦν κατὰ τῶν πολιορκουμένων, τὸν ἀκούουν νὰ βλασφημῇ καὶ νὰ ἐπιτίθεται ἀγρίως, ὀπίσω ἀπὸ τὸ ὀχύρωμά του, ἐναντίον ἑνὸς ἀοράτου καὶ μυστηριώδους ἐχθροῦ. Οἱ κακοῦργοι, ὀφ' οὗ ἐπληγώθη ὁ ἀρχηγός των, ἔχασαν τὸ θάρρος των καὶ παρεδόθησαν ὁ εἷς μετὰ τὸν ἄλλον. Ὅτε ἔφθασαν τέλος εἰς τὸν Ματάβον, τὸν εὗρον κάτω ἀπὸ σωρὸν ἀναποδογυρισμένων ἐπίπλων, ἀφρίζοντα, μανιώδη, κυλιόμενον κατὰ γῆς μὲ τὸν ἐχθρόν του, τὸν ὁποῖον ἐκράτει σφιχτά. Μὲ πολλὴν δυσκολίαν κατώρθωσαν νὰ τὸν δαμάσουν. Ἀφ' οὗ δὲ τὸν ἔδεσαν σφιχτά, τὸν μετέφερον κάτω διὰ νὰ τὸν στείλουν μὲ τοὺς συντρόφους του εἰς τὸ μέρος ὅπου ἐπρόκειτο νὰ τοὺς δικάσουν.

Ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ἀπέσπασαν ἀπὸ τὰς μανιώδεις χεῖρας τοῦ Ματάβου, εἶνε ὁ Μπενόνι· εἶνε εἰς κακὴν κατάστασιν ἀλλὰ θριαμβεύει, καὶ ἡ φλὸξ τῆς ἐκδικήσεως φωτίζει τὸν κατάμαυρον ὀφθαλμόν του· ἐν ᾧ δὲ ἔδενον τὸν Ματάβον, ἐφώναζε·

— Ἄ, τὸν Μπενόνι, κάνεις πακέτο, καὶ τὸν πετᾷς κάτω ἀπ' τὸ τραπέζι, καὶ τὸν κλωτσᾷς, καὶ στουμπώνεις τὸ στόμα του!.. καὶ θέλεις νὰ τὸν ξεκάμῃς!.. Ἰδὲ τώρα τὴν καταντιά σου, κλέφτη τοῦ διαβόλου· φονιᾶ!

Ὁ Λεβαντῖνος ἔδειξε τότε τὴν κυρτὴν καὶ κοπτερὰν μάχαιραν, μὲ τὴν ὁποίαν ἀπέκοψε τοὺς πόδας του.

Ὁ κ. Μασσαὶ τὸν διέταξε νὰ παύσῃ ἀμέσως τὰς φωνάς του καὶ νὰ φέρῃ ἀπὸ τὸ χρηματορυλάκιόν του ἢ ἀπὸ καμμίαν κρύπτην τὸν χρυσόν, τὸν ὁποῖον τῷ ἐνεπιστεύθη ὁ δολοφόνος, καὶ τὸν ὁποῖον ἀπέκρυψε μολονότι ἐγνώριζε τὴν αἰματηρόν προέλευσίν του.

Εἰς μάτην ὁ Μπενόνι διαμαρτύρεται, ὠρύεται, κλαίει, ἐπικαλεῖται τὴν ἐκδούλευσιν τὴν ὁποίαν παρέσχε, πληγώσας τόσον καιρίως τὸν Ματάβον· πρέπει νὰ ὑποταχθῇ· ὁ Μπενόνι πιστεύει εἰς τὸ πεπρωμένον· ἀφ' οὗ λοιπὸν ἐπείσθη ὅτι εἰς τίποτε δὲν τὸν ὠφέλουν τὰ δάκρυά του, ἐψιθύρισε· — Ἤ τ α ν ε γ ρ α φ τ ο.

Καὶ χωρὶς ἄλλην διατύπωσιν, ἐκβάλλει τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς του, κατὰ τὸ ἥμισυ φέσιον καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ἀρμενικὸν σκοῦφον, καὶ ἐξάγει τὰ ὡραῖα ψήγματα τοῦ χρυσοῦ, τὰ ὁποῖα τόσον ἐθρήνει ὁ δυστυχὴς Βερνιέ.

Ὁ Λωμόνδος σκιρτᾷ ἀπὸ χαράν. Ἰδοὺ τί θὰ σηκώσῃ εἰς τὰ πόδια τὸν ἀρρωστόν του γρηγορώτερα ἀπὸ ὅλα τὰ ἰατρικά.

Ἐπιστρέφουν ἐν τάξει εἰς τὴν ἔπαυλιν. Τοὺς συλληφθέντας κακοῦργους παρέταξαν εἰς τὴν κάτω αἴθουσαν καὶ συνεκρότησαν δικαστήριον διὰ νὰ τοὺς κρίνουν. Αἱ θύραι εἶνε ἀνοικταί, ὅσοι εἴμποροῦν νὰ εὕρουν θέσιν, προσέρχονται νὰ μαρτυρήσουν ἢ ν' ἀκούσουν· ἔξω περιμένει ἀνυπόμονον τὸ πλῆθος. Ὅλοι ἀναμένουν τὴν ἐτυμηγορίαν, ἡ ὁποία θὰ τοὺς ἀπαλλάξῃ ἀπὸ τὴν φοβερὰν τυραννίαν τοῦ κακοῦργου.

Μὲ φωνὴν σταθερὰν καὶ καθαρὰν ὁ κ. Μασσαὶ ἐκθέτει σαφῶς τὰ γεγονότα, προσκαλεῖ ἕνα ἕνα τοὺς μάρτυρας, ἀποτείνει εἴτε εἰς αὐτοὺς εἴτε εἰς τὸν κατηγορούμενον ἐρωτήσεις· τὸ ἔγκλημα ἀποκαλύπτεται, ὅλα εἶνε καταφανῆ, καὶ ἡ πρόθεσις, καὶ ἡ σκληρότης, καὶ ἡ ἔλλειψις διαταγμοῦ ἢ τύψεως συνειδότος.

[Ἕπεται συνέχεια.]

Αρ. Π. Κουρτιδης

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ ΣΑΜΑΡΤΣΙΔΟΥ

Ο ΦΩΤΗΣ

ΠΟΙΗΜΑ ΕΠΙΚΟΛΥΡΙΚΟΝ

Εἰς κομψὸν τομίδιον, περιέχον καὶ ἕτερα δύο ποιήματα τοῦ Σαμαρτσίδου, τὴν ΜΙΒΕΣΑΝ καὶ τὴν ΤΟΠΟΛΙΑΝ, κοσμούμενον δὲ διὰ τῆς εἰκόνος τοῦ ποιητοῦ, μετὰ τὰ νομοιοτύπου τῆς ὑπογραφῆς του.

Εὑρίσκεται ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς «Διαπλάσεως τῶν Παίδων» καὶ τιμᾶται φρ. 0,60.

Η "ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ,, ΜΑΣ

Πολλοί μ' ἐρωτοῦν ἂν θὰ ἐκδοθῇ καὶ φέτος νέος τόμος τῆς «Βιβλιοθήκης τῆς Διαπλάσεως.»

Ὄχι' φέτος δὲν θὰ ἐκδοθῇ. Πέρυσι, ὡς γνωρίζετε, ἐξέδωκα δύο τόμους: τὸ «Ὑπὲρ Πατρίδος» καὶ τὸν «Ἄγγελον τῆς Ἀγάπης.» Καὶ οἱ δύο αὐτοὶ τόμοι —μάλιστα ὁ δεύτερος, — ἐκτάκτως πολυδάπανοι καὶ πολυμέριμνοι, μ' ἐξήντλησαν τόσον πολύ, ὥστε φέτος εἶνε ἀνάγκη νὰ ξεκουρασθῶ ὀλίγον καὶ.. τοῦ χρόνου πλέον, ἂν ἔχωμεν ὑγείαν.

Ἐν τούτοις, καὶ χωρὶς νέον τόμον τῆς Βιβλιοθήκης, ὑπάρχει τρόπος νὰ περάσετε καὶ φέτος Δεκεμβρίου πνευματικῶς πολὺ εὐχαρίστως. Εἶνε δυνατὸν νὰ ἔχετε ἀναγνώσεις ὅλους τοὺς παλαιοὺς τόμους τῆς «Βιβλιοθήκης» καὶ τῆς «Διαπλάσεως»; Ἀδύνατον! Εἶνε τόσον πολλοί, ὥστε γεμίζουν μίαν ἀληθινὴν βιβλιοθήκην. Καὶ εἶνε ὅλα βιβλία ποικίλα, τερπνότατα, ἐνδιαφέροντα, θαυμάσια, καὶ τὸ κυριώτερον, εἶνε δεκφόρων τιμῶν, ὥστε νὰ εἰμπορῶ νὰ ἐκλέξουν ἀπὸ αὐτοὺς καὶ πτωχοὶ καὶ πλούσιοι. Ὑπάρχουν τόμοι Διαπλάσεως ἀπὸ μίαν δραχμὴν μέχρις ἑπτά· καὶ τόμοι Βιβλιοθήκης ἀπὸ πενῆντα λεπτὰ μέχρις ὀκτὼ δραχμῶν. Ὑπάρχουν λοιπὸν «δι' ὅλα τὰ βαλαντία» κατὰ τὴν κοινὴν φράσιν.

Ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς τόμους ἀπὸ αὐτὰ τὰ λαμπρὰ βιβλία, θὰ διαλέξετε ὅ,τι δὲν ἔχετε, καὶ ὅ,τι εἰμπορεῖτε νὰ γοράσετε, καὶ σᾶς ὑπόσχομαι ὅτι θὰ περάσετε τὰς πλέον εὐχαρίστους Διακοπάς.

Εἰς τὸ φύλλον δημοσιεύω ἑκάστοτε εἰδοποιήσεις περὶ τῶν βιβλίων μας, τὰς ὁποίας δύνασθε νὰ συμβουλευθῆτε. Χάριν περισσοτέρας εὐκολίας, σᾶς στέλλω σήμερον καὶ ἕνα γενικὸν Τιμοκατάλογον Διαπλάσεως καὶ Βιβλιοθήκης, καὶ ἀναμένω πλέον τὰς παραγγελίας σας

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ μικρὰ Ἐδῶ κλαίει τόσον δυνατά, ὥστε τὴν ἀκούουν ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι.

Ἡ μαμμά της τῆς λέγει:

— Μά, Ἐδῶ, δὲν ντρέπεσαι λοιπὸν νὰ κλαῖς ἔτσι;

Ἡ Ἐδῶ σταματᾷ ἔξαφνα καὶ ἀποκρίνεται:

—Ἔτσι; Εἶνε λοιπὸν κ' ἄλλος τρόπος νὰ κάμω περισσότερον θόρυβον;

Ἐπιτάλη ὑπὸ τῆς Μαργαριτοφόρου [Ε]

* * *

Ὁ πατέρας: — Δὲν ἀκοῦς, διάολου, καὶ θὰ σοῦ σπάσω ταύτιά...

Ὁ μικρὸς Πίπης: —Καὶ ἄμα μοῦ σπάσῃς ταύτιά, θὰ κοῦω τίποτε;

Ἐπιτάλη ὑπὸ τοῦ Ἀπογόνου τοῦ Χάση [Ε]

* * *

Ὁ Ἀρχικοντοῦλιαστας πρὸς τὴν Καρδερίναν:

—Πῶς ἐπερόσατε χθὲς 'ς τὴν συναναστροφήν;

—Οὔφ! ἀπαντᾷ ἡ Καρδερίνα: ἂν δὲν ἤμουν κ' ἐγὼ ἐλεῦ.. θὰ ἔπληττα φοβερά.

Ἐπιτάλη ὑπὸ τῆς Καλλιφώνου Ἀρσακειάδος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Παρακαλοῦνται οἱ ἕνεκα τοῦ θέρους ἀλλάσσοντες διαμονὴν ἢ ὁπωσδήποτε μετοικοῦντες συνδρομηταί, νὰ μοῦ ἀναγγέλλουν ἀμέσως τὴν νέαν των διεύθυνσιν, συναποστέλλοντες καὶ 50 λεπτὰ διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας· ἄλλως δὲν εὐθύνομαι διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων, τὰ ὁποῖα, ἕνεκα ἀμελείας τοῦ συνδρομητοῦ, θὰ ἐξηκολουθοῦν νὰ στέλλωνται εἰς τὴν παλαιὰν διεύθυνσιν.

Ο «ΕΓΓΟΝΟΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΟΣ»

Σήμερον, ὡς βλέπετε, τελειόνει τὸ θαυμάσιον αὐτὸ μυθιστόρημα, εἰς τὸ ὁποῖον ἐντυρᾶτε ἐπὶ δύο ἤδη μῆνας. Διδακτικὸν μὲ τὰς τόσας γνώσεις, τὰς ὁποίας σᾶς μετέδωκε περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν ἠθῶν τῆς μεταμορφωμένης ἐκείνης ἐποχῆς· μορφωτικὸν μὲ τοὺς ὡραίους του χαρακτῆρας καὶ τὸ ὑψηλὸν παράδειγμα τῆς ἀδελφικῆς, τῆς μεγάλης φιλίας Γκὶ καὶ Γωλτιέρου· τερπνὸν καὶ ἐνδιαφέρον μὲ τὴν θαυμασίαν του πλοκήν, μὲ τὰ τόσα του ἐπεισόδια, τὰ ἀλληλένδετα ὡς οἱ κρίκοι μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς ἁλύσεως,— τὸ μυθιστόρημα τοῦτο ὑπῆρξε μία ἀπὸ τὰς μεγαλυτέρας μας ἐπιτυχίας. Διὰ πολὺν καιρὸν θὰ τὸ ἐνθυμῶνται μ' ἐνθουσιασμὸν ὅσοι τὸ ἀνέγνωσαν, καὶ ἡ φήμη του θὰ μεταδίδεται ἀπὸ στόματος εἰς στόμα...

Πρὸς τὸ παρόν, τὸν «Ἔγγονον Αὐτοκράτορα» δὲν θὰ διαδεχθῇ νέον ἐκτενὲς διήγημα. Ἔχομεν, βλέπετε, ἀκόμη τὴν «Χρυσοφόρον Φλέβα» —ἄλλη ἀπόλαυσις αὐτή, καὶ μάλιστα τώρα μὲ τὴν ἐπιδρομὴν τῶν βαρβάρων, — τὴν «Θείαν Οὐράνιαν» μὲ τὰ μυστήρια τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὸν μικρὸν Φασουλάκην, ὁ ὁποῖος φέτος θὰ εἶνε ἐκτενής. Ἀλλὰ μετὰ δύο-δυόμισυ μῆνας ἡ «Χρυσοφόρος Φλὲψ» τελειόνει· καὶ τότε θὰ χρείασθῇ νέον διήγημα, τὸ ὁποῖον θὰ τελειώσῃ μὲ τὸν τόμον. Δὲν σας λέγω ἀπὸ τώρα οὔτε τὸ θέμα του οὔτε τὸν τίτλον του. Ἀρκεῖ μόνον νὰ σας εἴπω ὅ,τι εἶνε ἔργον τοῦ Λεμὲ Ζωρὰν, τοῦ μάγου συγγραφέως τῆς ἀληθινοῦ ἐκείνης «Οἰκογενείας Μαντζουρένα» (τόμος τοῦ 1897.)

Σιρακλεβάντε (Δ. Κ) αὐτὸ τὸ ψευδώνυμον σοῦ ἐγκρίνω. Ἡ εἰσφορὰ τῶν ἀδελφῶν Σκέφερη ἐκ παραλήρωμῆς τοῦ στοιχειοθέτου δὲν εἶχε τεθῇ εἰς τὴν σελίδαν θέσιν, ὁ δὲ διορθωτής, ἄπειρος τῶν λογιστικῶν, τὴν προσέθεσεν εἰς τὸ τέλος τοῦ Δελτίου.

Κράτερε (Π. Π Ε) δεκτὸν τὸ ψευδώνυμόν σου. Τὸ φύλλον ἐστάλη ἐκ νέου.

Χαριτωμένο Ναυτάκι (Α. Β. Ω) σοῦ ἐγκρίνω ὡς νέον ψευδώνυμον, αὐτὸ τὸ ὁποῖον καὶ σὺ προτιμᾶς. Δὲν σε εἶχα λησμονήσει.

Ἀποδλον Μουσηγέτα (Α. Κ.) τὸ ψευδώνυμόν σου ἐγκρίνεται.

Εἰς τὰς ἄλλας ἐπιστολάς, ἕνεκα τῆς πολλῆς ὕλης αὐτοῦ τοῦ φυλλαδίου, δὲν ἔχω τόπον νὰ ἀπαντήσω ἐδῶ. Κατ' ἀνάγκην, περιωρισθήν εἰς τὸ «γλυκὸ σιλάκι» καὶ μάλιστα ἐσταμάτησα εἰς τὰς ἐπιστολάς, τὰς ὁποίας ἔλαβα μέχρι τῆς 12 Ἰουνίου. Ἐλπίζω ὅτι εἰς τὸ προσεχὲς θὰ ἔχω περισσότερον τόπον καὶ θὰ ἠμπορέσω νὰ συμπεριλάβω ὅλας τὰς ἐπιστολάς.

Ἀσπασμοί, Πληροφορίαι: ἀνεβλήθησαν διὰ τὸ προσεχές, ἕνεκα ἐλλείψεως χώρου.

Μικρὰ Μυστικὰ ἐπιθυμοῦν νὰ ἀνταλλάξουν: ἡ *Ἑλληνικὴ Ναυαρχὶς* μὲ τὴν *Καρδίαν ἀπὸ Πέτραν*, *Ζωηρὰν Φλόγα* καὶ *Ἠθικὸν Ἔντομον* — ἡ *Ἰόνιος Νῆσος* μὲ τὸ *Ἔαρ τῶν Καρδιῶν* —ἡ *Ἐλένη Τρεπεκλῆ* μὲ τὴν *Ἐλένην Λουκάτου*, *Ἐλένην Καραπαδλοῦ* καὶ *Ἄγγελον Σπουδίην* — ὁ *Μακροχαίτης Λέων* μὲ τὴν *Ἀνθοπωλίδα τῆς Βερώνης* καὶ *Κουκουβίκον* —*ὁ Κρῖνος τοῦ Κάμπου* μὲ τὴν *Ἐλένην Γκάτ*, *Κεραμυδόγατον* καὶ *Περίδυπον Ὀρφανόν*

νήν — τὸ *Ἀνήσυχον Πνεῦμα* μὲ τὸν *Πειρασμένον Καρχαρίαν* καὶ *Τρομερὸν Γίγαντα* — ὁ *Νεαρὸς Μουσικὸς* μὲ τὴν *Ρωσσικὴν Καραμέλλαν*, *Ναυτοπούλαι* καὶ *Φιλόμουσον Νεάνιδα* — ἡ *Σελήνη Ἰανουαρίου* μὲ τὴν *Θεοδώραν Καυδῆ* καὶ *Χρυσίζουσαν Κεφαλήν* — οἱ *Ὡραῖοι Πρίγκιπες* μὲ τὴν *Ἀεροναυτοπούλαν*, *Αὐτοκράτειραν Εὐδοκίαν* καὶ *Εἰλικρινῆ Φιλίαν* — ἡ *Νεροχελώνη* μὲ τὴν *Ἀγριοβιολέττα* — ὁ *Τριανταφυλλένιος Κάμπος* μὲ τὸ *Ὡραῖον Τριανταφυλλάκι*, *Ἀγριοτριανταφυλλιὰν* καὶ *Φύλλον Τριανταφύλλου* — τὸ *Ἴον τοῦ Ἀγροῦ* μὲ τὸν *Ἀσπροποταμίτην* καὶ *Λουλοῦδι τοῦ Βουνοῦ* — ἡ *Σαλωνίτισσα Ἑλληνὶς* μὲ τὴν *Καλλίφωνον Ἀρσακειάδα* καὶ *Αὐτοκράτειραν Εὐδοκίαν* — τὸ *Ζωφερὸν Νέφος* μὲ τὸν *Ἀρχιναύαρχον Εὐρυδιάδην*, *Θεραπαινίδα τῶν Μουσῶν* καὶ *Ἰρυσοῦν Στέφανον* — ἡ *Βοσκοπούλα τῶν Ἀγράφων* μὲ τὸν *Νοσταλγὸν Ἕλληνα*, *Γλυκὸ Φιλάκι* καὶ *Παπαρούνα τοῦ Τσομαγιοῦ* — ὁ *Μικρὸς Πανούργος* μὲ τὴν *Χιωτοπούλαν*, *Ἑλληνοπούλαν* καὶ *Θάλλουσαν Μυρσίνην* — τὸ *Τὸμ Τίτ* μὲ τὴν *Τσὶν-Τσὶν-Τσαίναμαν* καὶ *Πὶκ-Νὶκ* — ἡ *Καλλίφωνος Ἀρσακειὰς* μὲ τὸ *Ἀνήσυχον Πνεῦμα*, *Ἱππότην τῆς Ἐρυθρᾶς Οἰκίας* καὶ *Περίλυπον Ὀρφανὸν* — ὁ *Ἀετὸς τῆς Ἴδης* μὲ τὸν *Ἀσπροποταμίτην*, *Ἰωάνναν Μαρκέττη* καὶ *Ἀργυρᾶν Συρίκτραν* — ὁ *Ἑλληνομαθὴς Ἀμερικανόπαις* μὲ τὴν *Σανθὴν Νησιωτοπούλαν*, *Ξενιτευμένον Σενωπέα* καὶ *Τσιγγαρέλλαν* — ὁ *Εὐβοϊκὸς Ὁρίζων* μὲ τὴν *Διοπτροφορουσαν*, *Κιθάραν τοῦ Τατοίου* καὶ *Σπήλαιον τῆς Δίρφυος* — ἡ *Βασιλὶς τῆς Ἐρήμου* μὲ τὸ *Ἡρωϊκὸν Σίφος*, *Ἀπόγονον τοῦ Νέστορος* καὶ *Θρᾶκα Μουσικάχον* — ἡ *Εἰλικρινὴς Φιλία* μὲ τὸν *Φὶγ-Μοῦ-Λῆ*, *Κάλυκα Ρόδου* καὶ *Σιναχωμένον Ποντικόν* — ἡ *Ἑλληνικὴ Φουστανέλλα* μὲ τὴν *Μελαγχροινὴν Ἑλληνίδα*, *Ἰατρὸν τῶν Συνδρομητῶν* καὶ *Ἀταβύριον Ρόδου* — ὁ *Ἰωάννης Στεφάνου* μὲ τὴν *Καλλίφωνον Ἀρσακειάδα*, *Κυματίζουσαν Θάλασσαν* καὶ *Βλαγοπούλαν* — ὁ *Σοφὸς Πιττακὸς* μὲ τὴν *Ἑλληνικὴν Φουστανέλλαν*, *Ναύαρχον τῆς Βορείας* καὶ *Αἰγιναίαν Ἀθηνᾶν*.

Ἀπὸ ἕνα γλυκὸ φελάκι στέλλει ἡ Διάκλασις πρὸς τοὺς φίλους της: *Κίχλην* (βεβαίως, ἡ λέξις Μπόξερ σημαίνει Πυγμάχος, καὶ οὗτοι ὀνομάζουν τοὺς Κινέζους ἐπαναστάτας μερικοί, οἱ ὁποῖοι ἐννοοῦν νὰ ἐξελληνίζουν κάθε ξένον ὄνομα· ἀλλὰ τοῦτο εἶνε ὑπερβολὴ ἀδικαιολόγητος· ἀρ' οὗ ὅλος ὁ κόσμος τοὺς λέγει Μπόξερς, διατί ἡμεῖς νὰ τοὺς λέγωμεν Πυγμάχους;) *Ἀρχιναύαρχον Θεμιστοκλέα* (πολὺ μοῦ ἄρεσεν ἡ μετριοφροσύνη σου καὶ ἡ ὁμολογία ὅτι τὸ δίήγημα τῆς *Ζωηρᾶς Φλογὸς* ἦτο πολὺ ἀνώτερον τοῦ ἰδικοῦ σου· ἀρκετὰ καλὸν τὸ εὐχετήριον ποίημα·) *Π. Προεστόπουλον* (ἐπειδὴ σήμερον διὰ ἔχω τόπον διὰ πληροφορίας, εἰς τὸ *προσεχές*·) *Λάμπρον Β. Μπάλδον* (ὁ ὁποῖος συγχαίρει ὅλους τοὺς συνδρομητὰς διὰ τὰ ποτελέσματα τοῦ Ἐράνου καὶ θὰ στείλῃ μετ' ὀλίγον τὸ κατὰ δύναμιν· — ἡ λέξις «ἀκυροῦται» εἰς τὰς λύσεις, σημαίνει ὅτι ἡ Πνευματικὴ Ἄσκησις ἐδημοσιεύθη λανθασμένη καὶ συνεπῶς δὲν λογαριάζεται, θεωρεῖται ὡς μὴ δημοσιευθεῖσα·) *Ἀνώνυμον* (μὰ ποῖος εἶσαι σὺ «ὁ διακεκριμένος διὰ τὴν ἀφρηρημάδα σου;» τὸ γράμμα σου γνωστὸν μου· ἀλλὰ ποῦ νὰ ἐνθυμηθῶ!) *Νέον Ἡρακλέα* (μόνον πρὸς τὸ *Πτηνὸν τῆς Ἑρήμου* ὀφείλεις τετράδιον Μ. Μυστικῶν·) *Βερνάρδον Λεβιερᾶτον* (στέλλω ἐκ νέου τὸ 24ον φύλλον, τὸ ὁποῖον ἐπεστράφη κατὰ λάθος ὑπὸ τοῦ Ταχυδρομείου· ἡ διεύθυνσις ἡλλάγη· ναί, ἔχεις ὑπόλοιπον εἰς χεῖράς μου δρ. 4,50.) *Σαλωνίτισσαν Ἑλλὰν* (μὴν ἀπορῇς· προηγοῦντο πολλαὶ προτάσεις καὶ ἐγέμιζεν ὁ χῶρος, τὸν ὁποῖον εἶχα διαθέσιμον· ἐδημοσιεύθησαν ἀργότερα, καὶ βεβαίως τὰς εἶδες·) *Ρωμαῖον Κεκέρωνα* (δὲν ἐγέλασα διόλου, ἀπεναντίας τὸ ποιηματάκι μοῦ ἐφάνη ὡραιότατον, καὶ λυκοῦμαι ποῦ δὲν το ἔστειλες διὰ τὸν Διαγωνισμόν . . . ἐξ ἀμελείας· κάμε μου τὴν χάριν νὰ μοῦ στείλῃς ἓν ἀντίγραφον τοῦ ἐλεγείου σου εἰς τὴν ἀτυχῆ *Χρυσοῦλαν Καλλάρη*, διότι μοῦ τὸ ἐζήτησεν ἡ οἰκογένειά·) *Ὑφαρ τῆς Ζηρᾶς* (ὑπάρχει τρόπος νὰ εἴπῃς εἰς τὸν βιβλιοδέτην νὰ μὴ κόψῃ γύρω τὰ φύλλα τοῦ Λευκώματος· αὐτὸ μάλιστα τώρα τὸ συνηθίζουν· μόνον τὸ ἐπάνω μέρος κόβουν, καὶ τὰ ἄλλα δύο μένουν ἀνόμαλα·) *Δ. Α. Φιλιππίδην* (ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Ἐράνου, πρὸς *οἱονδήποτε* καὶ ἂν στέλλεται, πρέπει νὰ ντιγράφεται ὁλόκληρος πιστότατα· ὁ δὲ λαμβάνων αὐτὴν εἶνε ἐλεύθερος νὰ τὴν ἀντιγράψῃ ἢ ὄχι, ἢ νὰ ἐνεργήσῃ καθ' οἱονδήποτε θέλει τρόπον ὑπὲρ τοῦ «Ἑλληνόπαιδος·») *Μυστικὸν Ψευδώνυμον* (αἱ δύο δραχμαὶ δὲν ἐλήφθησαν· πότε τὰς ἔστειλες καὶ πῶς;) *Ἀπόστολον Κουμαριανὸν* (κατ' ἀρχὴν, μόνον τῶν τακτικῶν συνεργατῶν μου δημοσιεύω ἔργα·) *Καρχαρίαν τοῦ Φαλήρου* (πώ, πώ, τί φασαρία θέλεις νὰ μοῦ βγάλῃς· «τὴ μέση!» νὰ βάλω, λέγει, τηλέφωνον εἰς τὸ Ταχυδρομεῖον μου πρὸς χρῆσιν τῶν συνδρομητῶν· τότε ὅλη τὴν ἡμέραν θὰ παίζωμε μὲ τὸ τηλέφωνον καὶ . . . περίμενε φύλλον!) *Καυκασίαν* (ἔ, μ' αὐτὸ ἐννοεῖται, αἱ ἀνορθογραφίαι παραβλέπονται· ἀλλὰ διατί ἐρωᾶς; σύ, βλέπω, ὀρθογράφεις·) *Ἀμαρυλλίδα* (θερμὰ συγχαρητήρια διὰ τοὺς εὐτυχεῖς γάμους τῆς ἀδελφῆς σου· πολὺ ὡραῖα περιγράφεις τὴν ἀπρόοπτον βροχὴν τῆς Κυριακῆς ἐκείνης·) *Κιθαρῳδὸν Ἀρίωνα* (χαίρω ποῦ ἔγινες καλά· ἡ Μαγικὴ Εἰκὼν καλή, ὄχι ὅμως καὶ ἀξία δημοσιεύσεως·) *Θρυαλλίδα* (αἱ προτάσεις σου ἐδημοσιεύθησαν. Πνεῦμα τ. Ἀσκήσεις θὰ στείλῃς, ὅταν προκηρυχθῇ ὁ νέος Διαγωνισμός, σύμφωνα μὲ τὸν Ὀδηγόν, εἰς τὸν ὁποῖον σὲ παραπέμπω δι' ὅλα·) *Σπαρτιάτιδα Λειλωνίδα* (πολὺ μὲ διεσκέδασεν αὐτὴ ἡ ἐκδρομὴ εἰς Κηφισσίαν· εὖγε δι' ὅσα εἶπες ὑπὲρ τοῦ «Ἑλληνόπαιδος»·) *Δοξίαν* (ὄχι βά· τὰ τοῦτο δὲν ἀκυροῦνται· τί πταίει ὁ συνθέσας τὴν Ἄσκησιν, ἂν ἔγινε τυπογραφικὸν λάθος; εἰς τὴν ἄλλην ἐρώτησίν σου δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἀπαντήσω· ἔχω καιρὸν νὰ ἐξελέγχω καὶ χωριστὰ τὰς λύσεις ἑκάστου;) *Εὐαγγελίαν Γ. Λάφῃ* (καλῶς ἦλθες πάλιν!) *Κυματιζουσαν Θάλασσαν* (ἡ ὁποία πολὺ ἐπεθύμησε νὰ ἀναγνώσῃ κανὲν παραμυθάκι τοῦ Μπάρμπα - Γιάννη·) *Χιονόλευκον Περιστερὰν* (ἔχει καλῶς·) *Κατσαρομάλλων* (λοιπόν, πῶς ἐπῆγες εἰς τὰς ἐξετάσεις; λίαν καλῶς ἢ ἄριστα;) *Σελήνην Ἰανουαρίου* (ἐλπίζω, ὅτι ἔγινες ἐντελῶς καλά·) *Παιδικὴν Λαράν* (χαίρω ποῦ θὰ μου γράφῃς συχνὰ τώρα τὰς διακοπάς· βραβεῖον θὰ πάρῃς βεβαιότατα, ἀρκεῖ νὰ διαγωνίζεσαι πάντοτε καὶ νὰ μὴ σε ἀποθαρρύνουν αἱ ἀποτυχίαι·) *Συριανὴν Ἀμαζόνα*, Γ. Θ. (κανὲν ἀπὸ τὰ τρία ψευδώνυμα, τὰ ὁποῖα προτείνει ἡ Θάλεια δὲν εἶνε ἐλεύθερον· νὰ μου γράψῃ ἡ ἰδία καὶ νὰ ἐκλέξῃ ἄλλα·) *Κόρην τοῦ Ἀσωποῦ* ([ΕΕ] διὰ τὴν ὡραιοτάτην ἐπιστολήν σου·) *Βαρδαλαμπούμπαν* ([Ε] καλὰ καὶ τερπνὰ καὶ ἐνδιαφέροντα τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα ἀναφέρεις· ἔχουν ὅμως κάτι ποὺ τα κάμνει δι' ἐμὲ ἄχρηστα· δὲν εἶνε γραμμένα ἐπίτηδες διὰ τὴν νεολαίαν, δὲν εἶνε *παιδαγωγικά*· ὅλα δὲ τὰ ἔργα τὰ ὁποῖα δημοσιεύω ἐγώ, πρέπει νὰ εἶνε ταιαῦτα·) *Ἀρσανιὰν* (κατενθουσιασμένον μὲ τὸν «Ἑλληνόπαιδα» καὶ μὲ ὅλα· νὰ μου φιλήσῃ καὶ τὸν ἀδελφόν του καὶ νὰ τῷ εἴπῃ ὅτι ὁ λέων εἶνε τὸ ἰσχυρότερον τῶν ζῴων·) *Ἀγησίλαον Σπαθαρόπουλον* (τώοντι, μεγάλη βαρβαρότης!) *Γιασεμῆ τῆς Χίου* (εἶμαι εὐτυχὴς διὰ τὴν τόσην ἀγάπην· ἔστειλα ἐκ νέου τὸ φύλλον·) *Ἀρνάκι τοῦ Γαλατερῆ* καὶ *Ἰωάννην Στεφάνου* (εὖγε, εὖγε δι' ὅσα ἐκάματε ὑπὲρ τοῦ «Ἑλληνόπαιδος»·) *Εὔθυμον Ναύκην* (ὄχι, ὁ Κανονισμὸς τὸ ἀπαγορεύει· αἱ λύσεις δεκταί·) *Ἑλληνικὴν Φουστανέλλαν* (ἔστειλα·) *Κυκνικὴν Ἐξοχήν*, *Ἑλληνομαθῆ Ἀμερικανόπαιδα*, *Κυνηγὸν τῶν Αἰγάγρων* κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν *12 Ἰουνίου* θὰ ἀπαντήσω εἰς τὸ προσεχές.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Αἱ λύσεις στέλλονται μέχρι τῆς 7 Αὐγούστου

Ὁ χάρτης τῶν λύσεων, ἐπὶ τοῦ ὁποίου δίδεν νὰ γράφωσι τὰς λύσεις τῶν οἱ διαγωνιζόμενοι, κοστίζει ἐν τῷ Ἰχναφείῳ μας εἰς φακέλλους, ὧν ἕκαστος περιέχει 20 φύλλα καὶ τιμᾶται φρ. 1

520. Λεξιγριφος.

Τὸν Ἀντώνη νὰ ρωτήσῃς νὰ 'στο πῇ μία φορά,
Ἄλλως 'στὴ γραμματική σου θὰ το εὕρῃς μὲ χαρά.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Κατσαφομάλλας [Ε]

521. Συλλαβόγριφος.

Τὸ πρῶτον εἶνε μόριον ἐκ τῶν κοινῶν μορίων,
Τὸ δεύτερόν μου, φίλτατε, ἐκ τῶν συνδέσμων εἷς·
Τὸ τρίταν καὶ τὸ τέταρτον δύο ἐκ τῶν στοιχείων,
Καὶ τ' ὅλον τετρασύλλαβον μία Ὠκεανίς.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Θεαγένους [Ε]

522. Στοιχειόγριφος.

Βγάλε ταῦ καὶ βάλε σῖ
Καὶ θὰ ἴδῃς πῶς θὰ γενῇ
Αὐτοκράτωρ παλαιὸς
Χρησιμώτατος καρπός.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ταρταρίνου τῆς Ταρασκώνης [Ε]

523. Σταυροὶ καὶ σύνθεσις λέξεων.

Ὁ πρῶτος σταυρὸς θὰποτελεσθῇ
★ ★ ★ ★ ἀπὸ ἓν ἐπίθετον
★ ★ ★ ★ καὶ ἀπὸ ἓν πρᾶγμα
★ ★ Α ★ ★ ★ Ρ ★ ★ ἀπαραίτητον
★ ★ εἰς τὴν ἐνδυμασίαν· ὁ δεύτερος θὰ ἀποτελεσθῇ ἀπὸ ἓν ἐπίθετον καὶ ἀπὸ μίαν ἀρχαίαν πόλιν. Κατόπι, τὰ στοιχεῖα τὰ ὁποῖα θὰποτελέσουν τοὺς σταυροὺς ἑνούμενα ὅλα καταλλήλως, θὰ σχηματίσουν ἄλλας τέσσαρας λέξεις, ὅλως διαφόρους τῶν πρώτων.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀρχιναυάρχου Θεμιστοκλέους. [Ε]

524. Ἱστορικὴ Ἐρώτησις.

Τίς ὠνομάσθη ὁ τελευταῖος τῶν Ἑλλήνων;

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Χιωτοπούλας [Ε]

525. Φύρδην-Μίγδην.

Ὁ δόρκος ὠισσὰ νήτ τραπίδα ὕτο σάσσαιθυ ναέτου.

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀταβυρίου Ρόδου [Ε]

526—550. Μαγικὸν Γράμμα.

Τῇ ἀνταλλαγῇ τῶν *δύο συμφώνων* ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἄλλων *δύο* συμφώνων πάντοτε τῶν αὐτῶν, νὰ σχηματισθοῦν ἄλλαι τόσαι λέξεις.

Καυᾶ, καλῶ, πηδῶ, καῖς, ὠφελῶ.

Ἐστάλη ὑπὸ Ὄλπιος τοῦ Ἠρεμίου [Ε]

551. Ἀκροστιχὶς ἐξ ἀντιθέτων

Τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τῶν ἀντιθέτων τῶν ἑπομένων λέξεων, σχηματίζουν κατὰ σειρὰν παροιμιώδη φράσιν:

Φεύγω, γαλήνη, περιττός, ἐγρήγορσις, χαλεπός, κοινός, κοίτη, λίμνη, πρᾶος, διαγράφω, ἀκλοῦς, καταστρέφω, κάθετος, πνεῦμα, προτελευταῖος, γυνή, κορδυλός, ψεῦδος.

Ἐστάλη ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ Παλαιολόγου [Ε]

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 18.

218. Ὠγυγία (ω-γῆ-γῆ-α) — **219.** Μίδων-Μέτων. — **220.** Κεφαλλήν.

221.

Θ
ΠΑΝ
ΠΟΝΟΣ
ΘΑΝΑΤΟΣ
ΝΟΤΟΣ
ΣΟΣ
Σ

222.

Α Δ Δ Μ
ΔΩΜΑ
ΑΜΗΝ
ΜΑΝΗ

223—224. 1. Ὁ Ὄσιρις 2. Ἡ Μασσαλία (Μάσσα, Λῆ, α!) — **225.** Μ' ὅποιο δάσκαλο καθίσῃς, τέτοια γράμματα θὰ μάθῃς. — **226—230.** Γενομένης τῆς ἀνταλλαγῆς διὰ τοῦ *ρίς*, σχηματίζονται αἱ λέξεις: *ἄρισσος*, *Λοκρίς*, *Ὄσιρις*, *Παρίσιοι*, *ἔρις*. — **231.** ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ (ἄρΠΑ, πεῖΝΑ, ΞάνΘΗ, ἈθῆΝΑΙ, ΜελΙΑ.) — **232.** Ἐρευνᾶτε τὰς γραφάς. — **233.** Ἡ μὲν κορυφὴ κεφαλή, αἱ δ' ὑπώρειαι πόδες εἶνε τοῦ ὄρους.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῶν Καταστημάτων Ἀνέστη Κωνσταντινίδου 1900.